

ཏྲགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

ཏྲགས་རིགས་མཛད་ས་ལོ། མཁན་ཆེན་བཙུན་འགྲུས།

ཡུལ་གྲུ་པལ་མཚོ་མེ་ལ་ལོ་ཤྲོ་གཤམ་ཤིག་ལོའི་འབྲུག་གཤམ་ཤིག་།

NGAGYUR NYINGMA INSTITUTE

(Higher Buddhist Studies and Research Center)
unit of: Penor Rinpoche Charity Foundation

Estd: 1978 by H.H. Penor Rinpoche
Ref: NNI/2025/06

Date: 26th of February, 2026

༡༡། །དེ་ཡང་ལ་སྐབས་མེ་ལུབ་དབང་བསྐྱོད་ལུ་འིན་ལོ་ཆེའི་ཐུགས་ཀྱི་ལོ་མཚོ་ལས་འཁྲུངས་པའི་སྤྱི་འགྲུར་མཐོ་སྐོབ་མདོ་སྐབས་
འིག་པའི་འབྲུང་གནས་མྱེད་གི་ཡན་ལག་འིག་མཚོ་དེ་ཅེས་འབྲུག་སྤེ་ཚན་ནས། མྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ལོའི་སྤྱི་འགྲུར་མཐོ་སྐོབ་ཆེན་མོའི་རྒྱན་
ལས་ཀྱི་ལས་སྐོན་གོ་སྐྱོག་ལོག་བསྐྱོན་པ་ལ་སྐབས་བསམ་དང་འིག་གཞུང་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཆེ་བའི་སྐོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་
དེད་དུས་ཀྱི་དགོས་མཐོ་དང་འཚམས་པར། རང་ལུགས་ཀྱན་མཐུན་ལཔ་སྐས་ཀྱི་གསུང་རབ་གཞིར་བརྱུང་། རྒྱ་ལོད་མཁས་པའི་
གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་རྩུ་བ་བརྒྱན་པའི་མཐོ་སྐོབ་འདིའི་ཙམ་དང་ཡན་ལག་གི་སྐོབ་ཚན་མཐའ་དག་དཔེ་བུ་གཞུགས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
མཚོན་གཞན་ཡང་རྒྱལ་ཚོས་འགྲེལ་ཆེན་གལ་ཆེ་ཁག་བཅས་ལ་ **E-book** མོག་ནས་བཞེགས་སུབ་པ་བཅོས་ཡོད། དེའི་ནང་འབྲེལ་
མཐུད་ཁ་བྱང་དང་དཀར་ཆག་ལ་མཚུབ་གཞོན་ཙམ་གྱིས་ཐང་ཀར་གྱི་ནང་དོན་ཡོངས་སུ་འཆར་བའི་འབྲུག་པའི་དེབ་ཅིག་འགྲེམས་སྟེལ་
བཞེས་པ་ལགས་ན། རྣམ་དཀར་འདིའི་མཉམ་མཉམ་མེད་དོན་ཀྱན་གྲུབ་པའི་བཤད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱར་བ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྐོབ་སྤྱི་འགྲུར་ཚོས་
ཆེ་བ་དུག་ལྷན་དབལ་གསང་ཆེན་སྤྱི་འགྲུར་པའི་མདོ་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་རྒྱལ་ཚང་ལ་མ་དོར་བ་དེ་ཉིད། རྒྱལ་ཁམས་མཐའ་དབུས་མེད་
པར་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ལུན་འིང་གནས་ཏེ་འགོ་བ་ཀྱན་ལ་སྐྱར་བའི་སྐོན་འདུན་དང་བཅས།

སྤྱི་འགྲུར་མཐོ་སྐོབ་ཆེན་མོའི་རྒྱན་ལས་ཡིག་ཚང་ནས།

མྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ལོ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན།

༡༡། །སྤྱ་འགྲུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འཇུག་སྡེ་ཚན་གྱིས་སྒྲིག་སྐྱོར་བྱས།

Published by: NRCS

Ngagyur Rigzod Computer Section

Contact Address:

Ngagyur Nyingma Institute (NNI)
(Higher Buddhist Studies & Research Center)
P.O. Bylakuppe 571104 Mysuru District,
Karnataka State, South India

Ngagyur Rigzod Computer Section (NRCS)

(NNI) Library

website: <https://nni.bt>

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྲུར་མཐོ་སློབ་ཚོན་མོའི་སློབ་ཚན་
འཇུག་དབང་སྒྲིག་སྤྱི་བུ་བཀ

ཆེ་བ་བསྟན་འཛིན་ཤར་བཤ། ལོ་རིམ་དགུ་བཤ།
རབ་དབང་འཛིགས་མེད་གུ་རུང་། ལོ་རིམ་དགུ་བཤ།
ཐོགས་མེད་ཆོ་ཐོས་རོ་ག་ཡ། ལོ་རིམ་བརྒྱད་བཤ།
ཐོ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ལོ་རིམ་བརྒྱད་བཤ།
འཛིགས་མེད་རོ་རྗེ། ལོ་རིམ་བདུན་བཤ།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

ལྷོ་ཕོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤེལ་འཇུག་རིག་མཛོན་ཅིས་འཇུག་སྡེ་ཚོན་གྱི་ཚོགས་མི།

འགན་འཛིན།

སློབ་དཔོན་བསམ་ཤིས་དོན་ལས་མཛོན་པ།

ལས་འོགས།

ལྷོ་ཕོ་བརྟན་འཛིན་གཙུག་པོ།

དག་དབང་འཛིན་མེད་གྲུ་ཅུང་།

རིག་འཛིན་ལྷོ་ཕོ། བསོད་ནམས་ཉེ་དམག་

བསོད་ནམས་ལྷན་ཚོགས། རིག་འཛིན།

ལྷོ་ཕོ་བརྟན་འཛིན། རིགས་ཚོགས།

ལོགས་མེད་ལྷོ་ཕོ་རོ་ག་ལ། དལ་ལོ་དབང་།

འཛིན་མེད་རྒྱ་རྒྱ། ལོ་དབང་མཚན་པོ།

རྒྱ་རྒྱ་དབང་ལྷོ་ཕོ། ལྷོ་ཕོ་ལོ་རྒྱུ་ལོ།

གཞུང་ལོ་རྒྱུ་ལོ་དབང་ལོ། ལོ་དབང་ལྷོ་ཕོ་ལོ།

སྲིད་བརྗོད།

རང་ཉིད་ཅམ་མ་བཟང་འགོ་བ་སྲི་ཡི་འཕྲུལ་སྤྲུགས་ཀྱི་བདེ་
སྲིད་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། དེ་སྐབས་ཚུལ་གྱི་
ཐབས་ལམ་རྣམས་མ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཉག་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སྟོན་པ་ཚད་མའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་
དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་
གནང་དགོས་རྒྱུ་ནི་དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་གྱི་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས།
རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་
འོར་བུ་མཚོག་གིས་ཀྱང་བསྟན་འགོ་སྲིད་བདེ་ཅེར་དམིགས་ཏེ་
དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་དཔལ་གསང་ཆེན་སྲ་འགྱུར་རྙིང་མའི་
བཤའ་གྲ་ཆེན་མོ། སྲ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྤྲུགས་རིག་པའི་འགྱུར་
གནས་སྤིང་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་གནང་ཞིང་། བཤའ་གྲ་འདིའི་སློབ་

ཚོན་དུ་ཐུན་མོང་མིང་ཚིག་ཀུན་གྱི་ཚོམ་གཞིར་གྱུར་པ་བརྟེན་སྤོང་
རིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐུན་མིན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་
དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འདྲི་མ་མེད་པ་དང་།

དེའི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བ་རྒྱན་དུག་མཚོག་
གཉིས་གྱིས་གཏོས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་། བསེལ་
ལྷན་གངས་རིའི་སྡེངས་གྱི་བསྟན་པའི་སྤྱི་མོ་དཔལ་གསང་ཚེན་
སྲ་འགྱུར་བའི་ཤིང་ཉ་ཚེན་པོ་ཀུན་མཁུན་རོང་སྡོང་རྣམ་གཉིས།
འཇམ་མགོན་མི་པམ་རྒྱ་མཚོས་གཏོས་རིག་འཛིན་གོང་མ་རྣམས་
གྱིས་མཛད་པའི་འཚོས་སྐྱབ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་མདོ་
སྲགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས། དེང་དུས་གྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་
པར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སློབ་ཚོན་དུ་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་
ཉེར་སྲར་ནས་དཔེ་རིང་ཐོག་པར་སྐྱབ་ཞུས་ཟིན་ཀྱང་། དགོ་སློབ་
མང་པོ་ཞིག་གིས་སློབ་ཚོན་རྣམས་དེབ་གསུགས་ཐོག་པར་འགྲེམས་
གནང་ཐུབ་ཆེ་དགོ་མཚོན་ཆེ་ཚུལ་དགོངས་འཆར་ཡང་ཡང་བཏོན་

བ་ལྟར་རྒྱན་ལས་ལྟན་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་
ཕེབས་གཤེས། ད་ལམ་ངེད་ཅག་སྣ་འགྲུང་རིག་མཛོད་རྩིས་འབྲུལ་
སྡེ་ཚོན་གྱི་ལས་མི་བྱུན་མོང་ནས་ལས་རིམ་འདིའི་ཁྱར་གྲངས་ཉེ་
སློབ་ཚོན་དུ་གཏན་འབེབས་ཡོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རིགས་ལྷུ་དག་
དང་འབྲེལ། གཞུང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད་དཀར་ཆག་སོགས་སྣ་
མ་འཁོད་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཅུག་སྟེ་དེ་བ་གཞུགས་ཐོག་པར་
སྤྱན་ལུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གྲུས་པ་རྣམས་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱ་ཚད་
དམའ་བ་དང་། ཉམས་སྲོང་གི་བོད་ཚད་ནར་མ་སོན་སྟབས་ནོར་
འབྲུལ་ཅི་རིགས་ཡོད་སྲིད་པས་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་རླུན་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་
བཅས་པའི་སྤྱན་སྣང་བཤམས་སྡོམ་དང་གཞུང་གནས་གཟིགས་པ་
པོ་ཡོངས་ལའང་དགོངས་སེལ་ལྷུ་བ་ལགས། ལས་རིམ་འདིའི་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བཅོལ་བ་རྒྱུན་སྲོང་བྱས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་
དགེ་རྩ་ཅི་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་འགྲོ་རྣམས་ཚོས་
འཁོར་བ་དེ་སྲིད་གྱི་དཔལ་ལ་ཉལ་ཏུ་འཚོ་བའི་རྒྱར་འགྲུང་བ་དང་།

ཁྱད་པར་དུ་སྐྱབས་རྗེ་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་
འོར་བུའི་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚོད་སློན་དུ་
འགྱུར་བའི་སློན་འདུན་དང་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཚན་མོའི་རིག་མཛོད་ཅིས་འཕྲུལ་སྤེ་ཚན་ནས།

དཔེ་བཟུང་གསལ་བཤད།

དེ་ཡང་མཁན་ཆེན་བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྟགས་
རིགས་དེ་ལྟ་དག་གྱེད་ཚུལ་མདོ་ཙམ་སྐྱེངས་ན།

རྟགས་རིགས་ལ་ཐོས་བསམ་ལ་སྤྲུགས་འདུན་ཟབ་པའི་སློབ་ལྡན་
དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་གཟིགས་བདེར་དམིགས་ཏེ་གཞུང་དགྲུས་སུ་
དེ་སློབ་བཞེད་མེད་པའི་ས་བཅད་གང་མང་ཁ་སློབ་བྱས་ཏེ་ཉེ་གྲགས་
རྟགས་ནང་བཞེད་ནས་གསལ་པོ་བཟོས་ཡོད།

གཞན་ཡང་། ཐོས་བསམ་ལ་སྤྲུགས་འདུན་ཟབ་པའི་སློབ་ལྡན་དོན་
གཉེར་ཅན་རྣམས་གཟིགས་བདེར་དམིགས་ཏེ་གཞུང་གི་ཚན་པ་
དང་། ལུང་ཚིག་དང་། ས་བཅད་རྣམས་ལེ་ཚན་སོ་སོར་སྤྲེ་སྤྲེ་དེར་
རབས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ་དང་། སུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲོས་
དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིག་འོར་རྣམས་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོར་
གཞི་བཙུན་ཏེ་དག་བཙུན་ལྷན་ལོད།

སློབ་པ་པོར་བྱ་བ།

མཁུ་ཚེན་གཞན་དགའི་རྣམ་ཐར་དུ།⁽¹⁾ “ཐ་ན་དཔེ་ཚའི་ས་བཅད་
དང་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཚོན་རྟགས་འདེབས་སྤངས་ཚུན་ལ་
ཡང་སྤྱོད་མོང་ས་ཡིན་པའི་སློབ་གཏོད་ཡོད་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ས་
བཅད་སྐག་ལ་རྩ་བ་སེད། །ལུང་ལུངས་དམར་ལ་ལུང་འདྲེན་
ཡི། །སྲ་ཚོལ་སྲོ་ལ་མཚམས་སློང་ལྡང་། །འདི་དག་ནན་གྲིས་ལག་
ཡེན་གཅེས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩ་ཚེ་བའི་སློབ་པ་པོས་
ཚོན་བྱ་གསུངས་ཅམ་ལ་གཟིགས་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ལུངས་དང་ལུང་འདྲེན་སོགས་རྟོགས་སྤྲེལ་འཚོལ་བདེ་བར་
དམིགས་ནས། ལོང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། རྩ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ལུངས་དང་ལུང་འདྲེན་བཅས་ལ་ཚོན་ཁྲ་བཀོད་ཡོད།

(1) རྩ་གསུངས་ཚེན་གཞན་དགའི་གསུང་ལུང་ནས་ཐོག་སློང་མཚན་ཅིང་། ལྷོ་ལོ་ཚེན་ནང་ཡིན་པའི་སློབ་
ཡོན་ལོ་རྒྱུ་རྩ་གསུངས་ལྱིན་ལྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ལོར་དང་སྐྱུན་ལྷན་པའི་མཁུ་ཚེན་གཞན་དགའི་
གསུང་འབྲུག། ཡོད་དེ་ལོ། ལོག་ལོང་ ༤༧ རྩ་བཅས་ལ།

དཀར་ཆག

ངོས་སྐྱོད།

སྐྱོང་བརྗོད།

དཔེ་བསྐྱར་གསལ་བཤད།

༄ རྟགས་རིགས་ཀྱི་དཀར་ཆག

༡ རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། 4

༢ རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། 4

 ༡ རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ། 4

 ༡༽ རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། 4

 ༢༽ མཚན་ཉིད་དངོས་བཤད་པ། 4

 ༣༽ ཚུལ་གསུམ་སྐྱོར་བཤད་པ། 4

༣༽ མདོར་བསྟན་པ། 4

༤༽ རྟགས་པར་བཤད་པ། 5

᠑ ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།5
 ᠑ ཟླགས་ཚེས་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།5
 2 རྗེས་ཁྲབ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།5
 3 ལྡོག་ཁྲབ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། 6
 2 ཉགས་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་བཤད་པ། 6
 3 བསྐྱབ་པའི་གི་བསྟན་བྱུང་འགྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་བཤད་པ། 7
 ༤ ཚུལ་གསུམ་གྱི་གཅད་བྱ་བཤད་པ། 8
 ᠑ ཟླགས་ཚེས་གྱི་གཅད་བྱ་བཤད་པ། 8
 ᠑ ་ཤེས་འདོད་ལ་ཞེས་པའི་གཅད་བྱ་བཤད་པ། 8
 ། ༡ ་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་སྟོན་མེད་བཤད་པ། 8
 ། 2 ་ ཟླགས་གྱི་སྐྱ་བཤད་པ། 9
 ། 3 ་ བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་བཤད་པ།11
 4 ་ ཚད་མས་བྱངས་པའི་དེས་ཤེས་གྱི་གཅད་བྱ་བཤད་པ། 12
 5 ་ སན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་གཅད་བྱ་བཤད་པ། 14
 ༤ ་ འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་གཅད་བྱ་བཤད་པ། 14
 5 ་ ཡོད་པ་ཞེས་པའི་གཅད་བྱ་བཤད་པ།15
 6 ་ ཉིད་ཞེས་པའི་གཅད་བྱ་བཤད་པ།15

༡ ་ཉིད་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་ནས་སྤར་མ་སློབ་པ།16

༡ ་རྗེས་ཁྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟུར་བཤད་པ།16

༡ ་འབྲེལ་བ་བཤད་པ།16

༡ ་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ།17

༡ ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ།18

༡ ་རྗེས་ཁྲུབ་ངེས་པའི་ཚད་མ་བཤད་པ།19

༡ ་མཐུན་དཔེ་བཤད་པ། 20

༡ ་ཉམས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།21

༡ ་ཉིད་མེད་སྐོན་ནས་དབྱེ་བ་བཤད་པ།21

༡ ་འབྲས་ཉམས་བཤད་པ། 21

༡ ་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།21

༡ ་དབྱེ་བ་བཤད་པ།21

 ༡ ་རྒྱ་དངོས་བསྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་ཉམས་ཡང་དག།21

 ༡ ་རྒྱ་ཕྱོད་སོང་བསྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་ཉམས་ཡང་དག། 22

 ༡ ་རྒྱ་སྤྱིར་བསྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་ཉམས་ཡང་དག། 23

 ༡ ་རྒྱ་འོ་བྱུང་བར་བསྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་ཉམས་ཡང་དག། 23

 ༡ ་རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔེ་གི་འབྲས་ཉམས་ཡང་དག།24

༡ ་ རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་བཤད་པ།	35
༡ ་ རྒྱ་མ་དམིགས་པ་བཤད་པ།	36
༡ ་ རྒྱལ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་བཤད་པ།	37
༡ ་ དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་བཤད་པ།	41
༡ ་ འགལ་རྒྱུ་དམིགས་པའི་དགག་རྟགས་བཤད་པ།	43
༡ ་ ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དགག་རྟགས་བཤད་པ།	43
༡ ་ འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་སྟོན།	43
༡ ་ རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ།	43
༡ ་ རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ།	43
༡ ་ འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ།	44
༡ ་ རྒྱལ་བྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ།	44
༡ ་ འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་སྟོན།	45
༡ ་ རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ།	45
༡ ་ རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ།	45
༡ ་ འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ།	45
༡ ་ རྒྱལ་བྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ།	46
༡ ་ འགལ་བའི་རྒྱལ་བྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་སྟོན།	46

༡ རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་དམིགས་པ། 46

༢ རྒྱ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་དམིགས་པ། 47

༣ འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་དམིགས་པ། 47

༤ བྱ་བ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་དམིགས་པ། 47

 ༡ ་། བན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དགག་ཉམས་བཤད་པ། 48

 ༡ ་། བྱ་བ་བྱེད་འགལ་དམིགས་པ། 48

 ༡ ་། ཚད་མས་གཞོན་འགལ་དམིགས་པ། 49

༥ འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ། 50

 ༡ ་། མྱིང་ཉམས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། 52

༦ ་། མྱོང་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ། 53

༧ ་། འཇུག་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ། 53

༨ ་། རྒྱབ་བྱེད་ཉམས་གྱི་དབྱེ་བ། 54

༩ ་། བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ། 57

༡༠ ་། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གྱི་དབྱེ་བ། 58

༡༡ ་། འབྲེལ་བའི་སློན་ནས་དབྱེ་བ། 58

༡༢ ་། ཉམས་སྲུ་དགོད་བྱའི་དབྱེ་བ། 59

༡༣ ་། འགོད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ། 59

༡ རྟོ་སྐོལ་བའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ།	59
ཐ༡ བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབྱེ་བ།	60
༡ རྟགས་ལྟར་སྤང་བའདད་བ།	61
༡༡ མཚན་ཉིད་བའདད་བ།	61
༡༢ དབྱེ་བ་བའདད་བ།	61
༡༣ རྟོ་སྐོལ་བའི་གཏན་ཚིགས་བའདད་བ།	61
༡༤ རྟོ་སྐོལ་བའི་གཏན་ཚིགས་བའདད་བ།	70
༡༥ རྟོ་སྐོལ་བའི་གཏན་ཚིགས་བའདད་བ།	75
ཐ༢ རྟགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བའདད་བ།	77
༡ གྲངས་ངེས་དངོས་བའདད་བ།	77
༡༢ རྟར་བྱུང་བའདད་བ།	78
༡༣ རྟོ་སྐོལ་བའི་ཡང་དག་བའདད་བ།	78
༡༤ རྟོ་སྐོལ་བའི་རྟོ་སྐོལ་བའི་སྐོ་ནས་མཚུགས་བསྐྱེ་བ།	79

བར་བྱང་སྐོ་ཚིག

༡༡ | རྟལ་ས་རིགས་རྣམ་གཞག་བཞུགས་སོ།།

ན་མོ་གུ་རུ་མཚུ་བྱི་ཡེ།

ཐེག་དགུའི་ཚོས་ཚུལ་གངས་རིའི་སྟོ་ལ་ལྷུང་འདུག་ལྟ་བུའི་གཡུ་རལ་གཟེངས།།
 ལྷ་ཚད་ལྷུང་གི་མཆེ་སྟེང་རབ་རྒྱས་འཆད་ཚོད་ཚོམ་བའི་ཅལ་རྫོགས་པས།།
 ལོག་སྟེའི་རི་དུགས་ཀུན་ཏུ་ཟེལ་གཞོན་འཇམ་པའི་རྩོ་རྩེ་མི་ཡི་གར།།
 ལྷ་བའི་སེངྒེ་སྟོན་སྟོན་སྟེལ་བའི་ཚོས་རྒྱལ་ལོ་བཏ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

དངོས་སྟོབས་རིགས་ལམ་རལ་གྱིའི་མཚོན་འཁོར་གྱིས།།
 ལུ་སྟེགས་བྱེད་བཅོམ་སྟོགས་གྱི་སྤང་བོ་ཡི།།
 ཚོས་གྱི་གལས་པའི་རྒྱལ་ར་ས་གསུམ་དུ།།
 ལྷན་པར་བརྟུངས་དེས་བདག་སྟོའི་བད་མཚོར་སྟོངས།།

གཏམ་ཚིགས་སྐྱེ་ལ་ངག་གི་དབུ་གྲུབ་པ།།
 ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་འཕྲུག་རྟེན་ཏ།།
 བོད་ཆེན་ལྗོངས་སུ་མི་པམ་པ་ཞེས་གྲགས།།
 བསྟན་པའི་ཉེན་བྱེད་ཆེ་དེར་གཅིག་ཏུ་གྲུས།།

རིགས་སྐྱེའི་དབང་ལྷུག་བསོད་ནམས་སོལ་སོགས།།
 གངས་ལྗོངས་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་བཞིའི་སྐྱེས་ཆེན་སྤྱི།།
 ལྷན་པར་བྲིན་ལྡན་བཤེས་གཉེན་མཚོག་རྣམས་ཀྱི།།
 ཞབས་པད་བྱང་ཚུབ་བར་དུ་སྤྱི་བོས་བསྟེན།།

འདི་ན་རྗེས་དབག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉེན།།
 ཏུགས་སྐྱོར་ལ་བཏེན་དངོས་སྟོབས་རིགས་ལམ་གྱིས།།
 གཞུག་བྱ་སྐོབ་གྲུར་གཏམ་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ།།
 མདོར་བསྟུས་ཚིག་གིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ།།

ལ་ལས་ལག་མཐོལ་རྗེས་བར་འབད་ན་ཡང་།།

རྟུར་རྟུང་རིགས་པས་འགལ་འདུ་བསྐྱབ་པ་ལས།།

ཡང་དག་རྟུགས་རིགས་རིགས་ལམ་མེད་མཐོང་ན།།

དེ་ཚུམ་བདག་འདྲས་རྩལ་བཤད་རུས་མིན་མོད།།

འོན་ཀྱང་རིགས་སྐྱ་མཁས་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས།།

བརྟུས་ཉེ་རྟུགས་རིགས་མདོར་བསྐྱས་འདིར་དགོད་པ།།

གྲགས་དང་སྐྱེམས་པ་སོགས་སྤྱིར་མ་ཡིན་ཉེ།།

སློ་གསལ་སློ་ཡི་སློ་འཕར་འབྱེད་སྤྱིར་དོ།།

དེ་ལ་འདིར་གཞལ་བྱ་སློག་གྱུར་རྟུགས་བྱེད་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་

རྟུགས་སློར་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྐྱས་

རིགས་པའི་དབང་སྐྱབ་རྣམས་གྱི་གཞུང་སྐྱབས་ལས་བརྟུས་ཉེ་

སློ་སློས་གསར་བྱ་བ་རྣམས་རིགས་པའི་སློ་འཕར་ཡངས་པོར་འབྱེད་

སྤྱིར་དགོད་པ་ལ།

ཞེས་དང་། ཡང་། གཏམ་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ་ལའང་།

དེ་ཡིས་མ་གྲུབ་བསྐྱོད་དོན་དང་།

ལསུལ་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ལོ།

ངེས་པར་བརྗོད་པ་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

།གཉིས་པ་རྟམ་པ་འདྲ་ལ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟམ་གྱི་དོན་རྟམ་པའི་ཚུལ་གསུམ། བསྐྱུབ་དག་གི་བསྐྱུབ་བྱུང་གྱི་ཚུལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་རམ་གཅད་བྱ་བ་འདྲ་པ་བཅས་བཞི་ལས། དང་པོ་ལའང་ཕྱོགས་ཇེས་ལྟོག་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕྱོགས་ཚོས་གྱི་མཚན་ཉིད་ལོ།

ཤེས་འདོད་ལ་རྟམ་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མས་བྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་རྟམ་པ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་པན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཙོ་བོར་བསྐྱུབ་དགོས་པའི་རྟམ་པ་གྱི་ཚུལ་ཕྱོགས་ཚོས་གྱི་མཚན་ཉིད།

།གཉིས་པ་ཇེས་ལྟོག་གྱི་མཚན་ཉིད་ལོ།

རྟམ་པ་ཚོས་གྱི་འབྲེལ་བ་མཐོང་བའི་ཚད་མས་བྲངས་པའི་ངེས་

ཤེས་ཀྱིས་རྟམ་མ་རྟམ་སྲུ་དགོད་བྱ་མ་ཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་
དང་མ་ཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ངེས་པའི་སྟོན་ས་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་
དགོས་པའི་རྟམ་མ་རྟམ་གྱི་ཚུལ་རྗེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

།གསུམ་པ་སྟོག་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།།

རྟམ་མ་རྟམ་གྱི་འབྲེལ་བ་མཐོང་བའི་ཚད་མས་བྲངས་པའི་ངེས་
ཤེས་ཀྱིས་རྟམ་མ་རྟམ་སྲུ་དགོད་བྱ་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
ངེས་པའི་སྟོན་ས་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་རྟམ་མ་རྟམ་གྱི་ཚུལ་སྟོག་
ཀྱི་མཚན་ཉིད།

།གཉིས་པ་རྟམ་མ་རྟམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་ནི།།

འདི་གསུམ་རྟམ་མ་རྟམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ།

རིགས་གཉེར་ལས།

ཚུལ་གསུམ་དུ་བ་ཁོ་ནའི་ཚོས། །དབྱེར་མེད་ཡིན་གྱི་ཚོས་
གཞན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

མདོར་ན། དུ་ཕྱན་གྱི་ལ་ལ་ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་

བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོར་བ་ལ་མཚོན་ན། ཉགས་དུ་བ་དེ་དུ་ལྡན་གྱི་
ལ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཆ་དང་། མཐུན་སྟོབས་མེ་ཁོན་ལ་ཡོད་
པར་ངེས་པའི་ཆ་དང་། མི་མཐུན་སྟོབས་མེ་མིན་ལ་མེད་པར་ངེས་
པའི་ཆ་གསུམ་སྟེ་སྐྱོར་བ་དེའི་སྟོབས་ཚོས་ཀྱང་དུ་བ། རྗེས་ཀྱིས་ཀྱང་
དུ་བ། ལྟོག་ཀྱིས་ཀྱང་དུ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་གོ།།

།གསུམ་པ་བསྐྱབ་དག་གི་བསྟན་བྱུང་ལྟར་པའི་ཚུལ་གསུམ་ནི།

ཡང་བསྐྱབ་དག་གི་བསྟན་བྱུང་བྱུང་པའི་ཚུལ་གསུམ་ནི།
ཉགས་དེ་ཅོད་གཞི་ལ་མི་ལྡན་ནམ་གཅོད་དུ་གྲུབ་པ་སྟོབས་ཚོས།
ཉགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་འགོ་བ་རྗེས་འགོ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་
ལྟོག་སྟོབས་ཀྱིས་ཉགས་ལྟོག་པ་ལྟོག་ཀྱིས་སྟེ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་
སྐྱ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚེ་ཚོས་མཐུན་སྐྱོར་དང་། ཚོས་མི་
མཐུན་སྐྱོར་གྱི་བསྐྱབ་དག་གིས་བསྟན་བྱུང་བྱས་པ་ཡིན་པ་བྱས་
ན་མི་ཉག་པས་ཀྱིས་པ། ཉག་ན་མ་བྱས་པའི་ཀྱིས་པ་གསུམ་རིམ་
བཞིན་སྟོབས་ཚོས་རྗེས་འགོ་ལྟོག་ཀྱིས་ཡིན་པ་བཞིན་གོ།།

ཉིད། མཚན་གཞི་སྒྲ། དེ་འདྲའི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་སྒྲ་དང་
གཅིག་ཡིན་པའི་བྱུང་།

མི་པམ་རིན་པོ་ཆེས། ཚད་མས་གྲུབ་བསལ་མེད་ལ་ཤེས་
འདོད་དུ་བསྐྱེད་བ་རྟུགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱེད་བྱའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་
ཚད་མས་གྲུབ་ཟེན་བ་སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཚད་མས་
བསལ་ཟེན་བ་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་འདོད་མ་
ལྷོགས་བ་སྒྲ་མི་སྟན་གྱི་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་སོགས་ནི་བསྐྱེད་བྱར་མི་རུང་
བས་སྐྱབས་སུ་བབས་པའི་ཚོལ་བས་དོན་དེ་ཉིད་གྲུབ་པར་དམ་
བཅས་ཤིང་གྱི་ཚོལ་གྱིས་སུན་འབྱེན་པར་ཁས་སྐྱབས་བ་ཞིག་ལ་
ཚོད་གཞིར་འཛིན་ནོ།།

།བཞི་པ་འཛིན་རྣམ་པའི་ལུགས་།

ལྷོགས་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་དང་། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་རྣམས་
དོན་གཅིག་ལྷོགས་གྱི་སྒྲ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དང་། བསྐྱེད་བྱའི་
ཚོས་གཉིས་ཀ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་ དེ་གཉིས་གྱི་ཚོགས་

དོན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་བཏགས་མིང་
དུ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །རྩོད་གཞིའི་ཚོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་གཉིས་ལ་སྟོགས་ཀྱི་མིང་གིས་འདོགས་སུ་རུང་བའི་
རྒྱ་མཚན་ནི། སྟོགས་མཚན་ཉིད་པ་དེའི་སྟོགས་རེ་ཡིན་པའི་སྟེར་
ཏེ། དཔེར་ན་རས་ཡུག་གི་སྟོགས་གཅིག་ཚོགས་པ་ལ་རས་ཡུག་ཚོགས་
ཅས་བརྗོད་པ་བཞིན་འོ། །

ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་སྟོགས་ཞེས་བཏགས་པ་ཚོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཇུག་གཞི་མེད་ཅིང་སྡེབ་སྦྱར་ཉམས་པ་སྤངས་
ནས་ཏགས་ཚུལ་དང་པོ་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
སྟེར། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད། ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་
ཚོས་གཉིས་རེ་རེ་ནས་སྟོགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོགས་
མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་ཡིན་དགོས་པའི་
སྟེར། སྟོགས་ཚོས་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོགས་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། སྟོགས་
གཞན་ལ་མི་གོ་ཞིང་རྩོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་གོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སློབ་སྦྱོར་གྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལག་
ལུགས་ཞེས་པ་ལག་པ་ཡོད་ཚད་ལ་མི་གོ་བ་སྤང་ཆེན་ཁོ་ན་ལ་གོ་བ་
བཞིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་བཏགས་པ་བ་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་འི་ཚེས་
ཅན། སྤྱོད་པ་ཚེས་ཀྱི་སྟོབས་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྟམ་མ་འཇམ་འདོད་ཚེས་
ཅན་ལ་དགོད་བྱ་སྟུང་བྱུང་མ་བྱུང་པའི་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་ཚེས་
བྱུང་མ་བྱུང་འདྲིའག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

།གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་བཤད་པ།།

བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་བརྟུང་བ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་དང་། རྟམ་མ་འཇམ་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱའི་ཚེས་གཉིས། དེའང་བྱས་རྟམ་མ་འཇམ་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟམ་པར་བསྐྱབ་
པའི་རྟམ་མ་འཇམ་སྐྱོར་ལ་མཚོན་ན། མི་རྟམ་པ་དང་། སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་
རེ་རེ་ནས་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་དང་། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་
ལས་ལོག་པ་གཉིས་རྟམ་མ་འཇམ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་དང་།

མདོར་ན། སྐྱ་ཚེས་ཅན། མི་རྟམ་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་བྱའི་

སྐྱོར་བ་དེའི་ཚོད་གཞི་སྒྲུ། མི་རྟལ་བ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས། སྒྲ་མི་རྟལ་
བ་བསྐྱབ་བྱ། རྟལ་བ་དགག་བྱའི་ཚོས། སྒྲ་རྟལ་བ་དགག་བྱ། བྱས་
བ་རྟལ་ས་ཡང་དག་ཡིན། བྱས་བ་ཡིན་བ་བཞོད་ཚོད་ཀྱི་རྟལ་ས་
དང། སྒྲ་བྱས་བ་ཡིན་བ་སོང་ཚོད་ཀྱི་རྟལ་ས་ཡིན། མཐུན་སྤྱོད་ས་
མི་རྟལ་བ་ཡིན་ཚད་དང། མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་རྟལ་བ་ཡིན་ཚད།

།གཉིས་པ་རྟལ་ས་འཛིན་པའི་ཚད་མས་དང་ས་བའི་དེས་ཞེས་ཀྱི་གཙང་བྱ་བཞག་པ། །

རྟལ་ས་ཅན་རྗེས་དཔག་རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་གི་རྐྱར་རྐྱར་
བའི་རྟལ་ས་ཀྱི་རྩལ་འཇལ་བའི་སློ་རྟལ་ས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད། དེ་ལ་ཚད་མ་དང། བཅད་ཞེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང། དབྱེ་ན་
སྤྱོད་ས་ཚོས་འཇལ་བའི་རྟལ་ས་འཛིན་སེམས་དང། བྱབ་བ་འཇལ་
བའི་རྟལ་ས་འཛིན་སེམས་གཉིས་སོ།།

དེ་ནི་ཚད་མ་རྟལ་ས་རྐྱར་ལྟར་བྱིས་བ་ཡིན་ཀྱི། མཁས་བྱུབ་རྗེའི་
ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་ལས། རྩལ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་
འཇལ་བའི་སློ་རྟལ་ས་འཛིན་སེམས་མིན་བ་དང་རྩལ་གསུམ་ཀ་དུས་

གཅིག་ཏུ་བྱ་བའི་སློ་དེ་རྟལ་ས་འཛིན་སེམས་སུ་བཞེད།

རིགས་གཉེར་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྟལ་ས་སུ་དགོང་བུའི་ངོ་
སོ་བུས་བ་དང་། དུ་བ་སོགས་ལས་རྟལ་ས་འཛིན་གྱི་སེམས་སྐྱེ་བར་
འདོད་ཀྱི། རྟལ་ས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་ངེས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་
དེ་རྟལ་ས་འཛིན་སེམས་བྱུང་གཞི་འཛིན་པའི་སློ་དང་། ཚུལ་གསུམ་
ངེས་པ་ལས་བྱུང་ཚོས་འཛིན་པའི་སློ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར།
ཞེས་སློ་གཉེར་དབང་པོའི་རིགས་གཉེར་གྱི་མཚན་འགྲེལ་སྡེ་བདུན་
གསལ་སློན་ལས་བཤད་དོ།།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

དངོས་གང་ཅི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། །དེ་འབྲ་དེ་ནི་རྟལ་ས་སེམས་
ཀྱི། །རྒྱ་ཡིན་དེ་ལས་དེ་ལྟ་ཡི། །དངོས་ལ་དེས་བསྐྱེད་རྟལ་ས་ཅན་
སློ། །དེ་ལྟར་རྟལ་ས་དང་རྟལ་ས་ཅན་སློ། །བརྒྱུད་བ་ཡིས་ནི་དངོས་
སོ་ལ། །འགྲེལ་སྤྱིར་དེར་སྤང་བ་ཡིས་ནི། །སྟོང་ཡང་བསྐྱེད་བྱེད་ཉིད་
མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་རྟུགས་ཅན་རྗེས་དཔག་རྟུགས་འཛིན་སེམས་ལ་
འབྲེལ། རྟུགས་འཛིན་སེམས་རྟུགས་ལ་འབྲེལ། རྟུགས་བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་ལ་འབྲེལ་བས་ན་རྟུགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་
འབྲེལ་ཡང་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ།།

།སེམས་ལ་འབྲེལ་བྱའི་གཞན་གྱི་འབྲེལ་བ།།

ཤེས་འདོད་ལ་རྟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མས་དངས་པའི་ངེས་
ཤེས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་དོན་སོང་ནས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་པན་ཚུན་
ཐ་དད་པ་ཞེས་པས། གཞི་ཚོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་།
གཞི་རྟུགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཚོས་རྟུགས་ཐ་དད་
མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་གཙོ།།

།སེམས་ལ་འབྲེལ་བྱའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གཞན་གྱི་འབྲེལ་བ།།

འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་པས་རྟུགས་འགོད་ཚུལ་ནི། སྒྲ་
ཚོས་ཅན། མི་རྟུགས། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
འགོད་དང་། དུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་

འཁོར་ལྷོ་མ་གཞུག ། ཉིད་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་ཀྱིས་ལྷོ་མ་གཞུག་ལ་སློབ་པས་ནི།

སློབ་པའི་ཚུལ། མི་རྟམ་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་སྟེང་། ལྷོ་མའི་སྟེང་།
མོང་མིན་པའི་རྟམ་པའི་སྟེང་། ལྷོ་མའི་སྟེང་། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་སྟེང་།
ལྷོ་མའི་སྟེང་། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་སྟེང་། ལྷོ་མའི་སྟེང་། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་སྟེང་།
ལྷོ་མའི་སྟེང་། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་སྟེང་། ལྷོ་མའི་སྟེང་། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་སྟེང་།

དེས་པ་ཞེས་པས། གཞི་རྟམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེས་པས་
མ་གྲུབ་པ་སོགས་གཙོ་བོ་ཡིན་ལོ།

འཁོར་ལྷོ་མ་གཞུག ། ཉིད་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་ཀྱིས་ལྷོ་མ་གཞུག་ལ་སློབ་པས་ནི།

དེ་དག་གིས་ཚུལ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་རྒྱུད་ཟེས་པས་
ཐེ་ཚོམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞེས་པས་ལྷོ་མའི་སྟེང་། ལྷོ་མའི་སྟེང་། ལྷོ་མའི་སྟེང་།
ལྷོ་མའི་སྟེང་། ལྷོ་མའི་སྟེང་། ལྷོ་མའི་སྟེང་། ལྷོ་མའི་སྟེང་། ལྷོ་མའི་སྟེང་།
ལྷོ་མའི་སྟེང་། ལྷོ་མའི་སྟེང་། ལྷོ་མའི་སྟེང་། ལྷོ་མའི་སྟེང་། ལྷོ་མའི་སྟེང་།

ཚོས་གང་ཞེས་པས་ལྷོ་མའི་སྟེང་། ལྷོ་མའི་སྟེང་། ལྷོ་མའི་སྟེང་།
གཞན་མི་འདོད་པ་བདག་གཙོ་བོ་ལྷོ་མའི་སྟེང་། ལྷོ་མའི་སྟེང་། ལྷོ་མའི་སྟེང་།

འི་བྱས་པ་དང་མི་རྟུགས་པ་ལྟ་བུ།

ཚོས་གང་ཞིག་སེལ་ངོར་དེ་ལས་བྱུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོས་
གཞན་མི་འདོར་བ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་མེ་
དུ་གཉིས་ལྟ་བུ། འབྲས་རྟུགས་རྣམས་དེ་བྱུང་འབྲེལ་དང་། རང་
བཞིན་གྱི་རྟུགས་རྣམས་དངོས་འབྲེལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་།
མ་དམིགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་སྟོབས་པ་བདག་གཅིག་
འབྲེལ་ཡིན་ནོ།།

།གཉིས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་པ་འདྲ་བ་ཞི།

མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་གང་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཚུལ་
དང་མཐུན་པར་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་ཚོད་གཞི་དེ་དང་
བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་དོན་མཐུན་པར་ངེས་སུ་བྱུང་བ་རྟུགས་
ཡང་དག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། དཔེར་ན།
བྱས་རྟུགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟུགས་པར་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བྱམ་
པ་སོགས་མི་རྟུགས་པ་ཡིན་ཚད་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལ་སྤྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁུ་འདེ་སྐྱ་རྟམ་པར་བསྐྱབ་
 པའི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ལ་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱ་བཞུག་དུ་མེད་
 པའི་མུ་དང་། བྱམ་བ་དེ་སྐྱ་མི་རྟམ་པར་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་
 གྲང་ཡིན་ལ། མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱ་བཞུག་དུ་འདེ་ཡོད་པའི་མུ་དང་།
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁུ་འདེ་སྐྱ་མི་རྟམ་པར་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་
 སྟོགས་གྲང་མ་ཡིན་ལ་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱ་བཞུག་དུ་མེད་པའི་མུ་
 རྟེ་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱ་བཞུག་དུ་ཡོད་
 ལ། མཐུན་སྟོགས་མ་ཡིན་པའི་མུ་བཞི་བ་མེད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་
 སྟོགས་ཀྱི་སྐྱ་བཞུག་དུ་ཡོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་གྲང་ཡིན་
 པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

།གསུམ་པའི་མཐུན་སྟོགས་བཞུག་པའི།

བསྐྱབ་བྱ་གང་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱབ་
 བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་པས་ཚོད་གཞི་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིའི་
 དོན་མཐུན་པར་ངེས་སུ་མི་རུང་བ་རྟམ་མཁུ་ཡང་དག་གི་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་བྱས་རྟུགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་
པར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སོགས་རྟག་པ་
ཡིན་ཚད་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། གཞན་པ་མི་མཐུན་
ཕྱོགས། འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གསུམ་ཡོད། བྱས་རྟུགས་
ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ། རི་བོང་རྒྱ་དང་བོ། ཤེས་བྱ་
གཉིས་པ། རྟག་པ་གསུམ་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ།

།འཛིན་ཤེས་བྱུང་ཤེས་པའི་ཚད་མ་འགྲུབ་ནི།

རྗེས་བྱུང་བྱུང་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ།
རྟུགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དེས་པའི་ཚད་མ། བསྐྱབ་ཚེས་དང་དགག་
ཚེས་དངོས་འགལ་དུ་དེས་པའི་ཚད་མ། དགག་ཚེས་དང་རྟུགས་
གཉིས་གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཚད་མ་གསུམ་ཡིན། དཔེར་ན། བྱམ་
པ་ཚེས་ཅན། བདེན་མེད་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུའི་
སྤྱིར་བ་ལ་མཚོན་ན། རྟུགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་དེས་པའི་

ཚང་མ། བསྐྱབ་ཚེས་བདེན་མེད་དང་། དགག་ཚེས་བདེན་གྲུབ་
གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚང་མ། དགག་ཚེས་བདེན་གྲུབ་
དང་རྟམ་མཁུན་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ངེས་
པའི་ཚང་མ་གསུམ་ལྟ་བུ་ལོ།།

།རྟམ་མཁུན་དཔེ་བཞད་པ་ཞེས་པ།།

རྗེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དུ་རྟམ་མཁུན་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་
ཞེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དུ་རྟམ་མཁུན་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་
ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དུ་རྟམ་མཁུན་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་
ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དུ་རྟམ་མཁུན་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་
ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དུ་རྟམ་མཁུན་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་

ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དུ་རྟམ་མཁུན་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་
ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དུ་རྟམ་མཁུན་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་
ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དུ་རྟམ་མཁུན་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་
ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དུ་རྟམ་མཁུན་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་
ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དུ་རྟམ་མཁུན་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་
ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དུ་རྟམ་མཁུན་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་

ལ་ལྡན་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་ལ་ལྡན་པར་གཙོད་པ་གཞན་ལྡན་རྣམ་
གཙོད་གྱི་སྐྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་
མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ཟིན་ཏོ།།

།གཉིས་པ་རྟུགས་ཡང་དག་དེ་ལ་དབྱེན་ངོ་བོ་འོ་རྣམས་དབྱེ་བ་དང་སྤྱིར་དབྱེ་ཚུལ་བཅས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ངོ་བོ་འོ་རྣམས། །

ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟུགས་ཡང་དག་དེ་ལ་དབྱེ་ན། འབྲས་རང་མ་
དམིགས་པའི་རྟུགས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། །དང་པོ་འབྲས་རྟུགས་ཡང་དག་བཤད་པ་ལ་

མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་མངོ་བསྟན་ལས་གསུང་ཚུལ་བཅས་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། །

བསྐྱབ་རྟུགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་ཙོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཞེ་འདོད་
གྱིས་བསྐྱབ་ཚོས་རང་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་འབྲས་
རྟུགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

།གཉིས་པ། །དེ་ལ་སྤྱིར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྐོ་རས་དབྱེ་བ་ལྟ་སྟེ། །དང་པོ།

རྒྱ་དངོས་བསྐྱབ་གྱི་འབྲས་རྟུགས་ཡང་དག་ནི།

དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
དཔེར་ན། ཚང་མང་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་དངོས་

བསྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་ཉམས་ཡང་དག་ཚེས་ཅན། ལྷ་སྟེགས་དབྱེད་པ་
པས་དངོས་པོ་རྣམས་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་འདོད་
པ་སོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེས་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་
ཞིང་། མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྒྱ་འབྲས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འགྲིམ་པ། རྒྱ་སྟོན་སོང་བསྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་ཉམས་ཡང་དག་ནི།

བར་སྐྱང་གི་དུ་བ་སྟོ་ལོང་པོ་ཚེས་ཅན། རང་རྒྱ་མེ་སྤྲ་མ་སྟོན་དུ་
སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་
སྟོན་སོང་བསྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་ཉམས་ཡང་དག་ཚེས་ཅན། ལྷ་སྟེགས་
རྒྱང་འཕེན་པས་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་དེ་རིག་པ་སྤྲ་མ་སྟོན་དུ་མ་
སོང་བ་དང་། དབྱེད་པ་པས་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བྱུང་བེན་མེད་
པ་དང་། རྗེ་བྲག་སྐྱ་བས་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་
པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེས་རིག་པ་ཡིན་ན་རིག་པ་སྤྲ་
མ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དང་། དབྱེད་གསུམ་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན་རང་

བྱེད་པར་བསྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟུགས་ཡང་དག་ཚེས་ཅན། སྤྱི་རོམ་
 སྤྱི་རྟེགས་དབང་སྤྱད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་
 རྣམས་རྒྱ་གཞན་ལས་བྱུང་བར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་སོགས་
 ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེས་འབྲས་བུ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུའི་བྱེད་
 པར་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བར་བརྟན་པའི་སྤྱིར།
 རྒྱ་སྤྱིར་བསྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟུགས་ཡང་དག་དང་། རྒྱུའི་བྱེད་པར་
 བསྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟུགས་འདི་གཉིས་རྒྱ་སྟོན་སོང་བསྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་
 རྟུགས་ཡང་དག་གི་ཁོངས་སུ་འདུའོ།།

ལྷོ་ཚེས་རྗེས་དབག་གི་འབྲས་རྟུགས་ཡང་དག་ནི།

རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཚེས་ཅན། སྐྱེས་བུས་བུས་ཏེ། ཚིག་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། ཞེས་བ་ལྟ་བུ་དང་། དུ་ལྡན་ཀྱི་ལ་ལ་ཚེས་ཅན། བྱེད་ཤིང་
 གི་འཇུར་བ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བ་ལྟ་བུ་དང་།

དུ་བ་བྲག་ཏུ་འཇུར་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་ཚེས་ཅན། མེ་ད་ལྟ་
 བ་ཡོད་དེ། དུ་བ་བྲག་ཏུ་འཇུར་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཞོད་བ་ལྟ་བུ་དང་།

མཚན་མོ་ནགས་མེ་འབར་བའི་རི་ལ་ཚོས་ཅན། འུ་བ་ཡོད་དེ།
ནགས་མེ་འབར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལ་ནང་གི་བྱར་གོང་ཚོས་
ཅན། བྱར་གཟུགས་ད་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། བྱར་རོ་ད་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་དང་།

ལ་ནང་གི་བྱར་གོང་ཚོས་ཅན། བྱར་རོ་ལྟ་མ་དང་དངོས་རྒྱ་
ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་བྱར་གཟུགས་ད་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། བྱར་རོ་ད་ལྟ་
བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།

ཡང་ལ་ནང་གི་བྱར་གོང་ཚོས་ཅན། གཟུགས་ཡོད་དེ། རོ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞག་པ་ལྟ་བུ་གསུངས། རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔག་གི་
འབྲས་རྟམ་མེ་ཡང་དག་ཚོས་ཅན། དབང་བྱུག་པས་སྣོད་བཅུད་
ཀྱི་འཛིག་རྟམ་མེ་ཅན་ཅན་དབང་བྱུག་གིས་བྱས་པར་འདོད་པའི་
ཡོག་རྟམ་མེ་གསུངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅན་
མང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་། ལྟ་བུ་གྱི་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཆ་མཐུན་གྱི་འབྲས་རྟུགས་ཡང་དག་ནི། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་གྱིས་
རྟུགས་ལོག་པར་འདོད་པ། ལྷ་སྐྱར་གྱི་རྟུགས་ལས་ལྷ་དཔོག་པ་
དང་། ལྷ་མི་གཡོ་བ་དང་། རྒྱ་ཤུག་གནས་པའི་རྟུགས་གྱིས་རྟེན་
དཔོག་པ་སོགས་གྱིས་དོན་གཞན་ལྷ་སྐྱ་མ་དང་། རྟེན་སྐྱ་མས་སྤྱི་མ་
ལ་པན་འདོགས་པའི་སྤྱིར་ན་འབྲས་རྟུགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ།

འབྲས་རྟུགས་ཡང་དག་གི་སྤྱོད་ཆོས་པལ་ཆེར་མངོན་སུམ་
གྱིས་གྲུབ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའང་ཡོད། རྒྱབ་
འབྲེལ་དེ་རྒྱང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན། འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་
སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་
ཏེ། འབྲེལ་བ་རྟོག་བཏགས་ཡིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་དངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་
པའི་སྤྱིར་དོ།

།གསུམ་པ་མངོན་སྟེན་ལས་གསུང་རྒྱུ་ནི།

འབྲས་རྟུགས་ཡང་དག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
གསུངས་ཏེ། **མདོ་སྡེ་ས་བརྩ་བ་ལས།**

དུ་བ་ལས་ནི་མེད་ཤེས་དང་། །ཚུ་སྐྱུར་ལས་ནི་ཚུ་ཤེས་
ལྟར། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་སྐྱོ་ལྟན་དག། །རིགས་ནི་མཚན་མ་
དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དབུ་མ་འཛིན་མ་རྒྱུ་ལུགས་ལུགས་ལུགས་

སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དུས་ནའང་སྟོང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ནང་དུ་རབ་
ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་
མཚེ་མས་མིག་བརྒྱན་ཏེ། །ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱེ་ལྟར་བར་འགྱུར་བ་གང་
ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །ཅེས་
རིགས་བྱུང་བར་ཅན་སད་པའང་ལུས་ངག་གི་འབྲས་ཉམས་ཀྱིས་
དཔོག་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དང་། །མངོན་རྫོགས་རྒྱན་ལས་
རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟལ་མ་འཛིན་མ་རྒྱུ་ལུགས་ལུགས་ལུགས་
བ་བསྐྱེ་བ་པར་གསུངས་པའང་གཙོ་བོ་འབྲས་ཉམས་ལུགས་ཡང་དག་གི་སྟོ་
ནས་བསྐྱེ་བ་པ་ཡིན་པ་དང་། །རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་ལུགས་
ལྟོག་གི་གཏན་ཚིགས་བཞིས་སྟོན་པ་ཚད་མར་བསྐྱེ་བ་པ་ཡང་རྒྱ་

སྟོན་སྟོན་བསྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །འབྲས་རྟགས་
དེ་དག་རྒྱ་ལ་རང་བཞིན་རི་སྟེང་ཅིག །མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲས་བུ་
ནི། །གཏན་ཚིགས་.....། །ཞེས་སོགས་རྣམ་འགྲེལ་གཞུང་གིས་
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།

།གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མདོ་བསྟན་ལས་གསུང་རྒྱལ་བཅས་གསུམ་ལས། དང་པོ་

མཚན་ཉིད་ནི།

ཚོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་ཚེས་རང་དང་ངོ་བོ་
དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་རྩལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་
རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

།གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་། རིམ་དང་བསྐྱབ་བྱ་ཚེས་ཀྱི་སྟོན་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ངོ་བོ་སྟོན་དབྱེ་ན་གཉིས་

ལས། དང་པོ། རྒྱུད་པར་སྟོན་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི།

སྐྱེ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་སྲིད། དབེར་ན་བུམ་པ་
བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ།

གྱི་རྟུགས་ཡང་དག་ཏུ་འདུ་བར་རྟུགས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ལ།
རྟུགས་ཡོད་པའི་རྟུགས་གྱིས་སེམས་ཅན་འཚང་རྒྱ་རུང་དཔོག་
བའང་རྟུགས་པ་འདི་ཡིན་ནོ།།

རང་བཞིན་གྱི་རྟུགས་ཡང་དག་ཚོས་ཅན། ལྷ་སྟེགས་པས་
རྟུག་དངོས་གཞི་མཐུན་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་
ཏེ། དེས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟུག་པར་སྟོན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །རང་བཞིན་གྱི་རྟུགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་མངོན་སུམ་
དང་། ལྲབ་འགྲེལ་བདག་གཅིག་འགྲེལ་ལོ། །སྤ་བའི་མི་རྟུག་པ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་མེད་དེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་པོ་
ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡིན་པས་ལྲབ་པའི་སྤྱིར་འཕགས་པས། སྤ་
བའི་མི་རྟུག་པ་དང་། ལྲབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ།

འཕགས་པ་མིག་དང་འབྲ་བ་ཡིས། །དེ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཀྱང་
འབྱུང་། །ཞེས་དང་།

སློབ་སློབ་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེས་
པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

།འཛིགས་པ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་བསྟན་ཚུལ་གྱི།

རང་བཞིན་གྱི་རྟུགས་ཡང་དག་ཀྱང་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ།

མདོ་ལས།

གང་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིགས་པའི་ཚོས་ཅན་
ལོ། །ཞེས་དང་།

ཀྱེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟལ། །སྐྱེ་ཞིང་འཛིགས་པར་འགྱུར་
བ་སྟེ། །སྐྱེ་ཞིང་འཛིགས་པར་འགྱུར་བ་བས། །དེ་བས་སྐྱུར་དུ་ཞི་
བ་བདེ། །སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་། །སྐྱུ་མ་ཐེལ་བ་ཚུ་བྱར་
དང་། །མི་ལམ་སློབ་དང་སྤྱིན་ལྟ་བུ། །འདུས་བྱས་ཚོས་རྣམས་དེ་
ལྟར་ལྟ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

……རང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་དང་། །འགྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་

ཡང་། །ཞེས་དང་།

རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འགྱུར་། །ཡོད་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་
བ་ཡི། །དེ་མེད་ན་ནི་ཡོད་པའི་བདག །མེད་འགྱུར་མ་དང་མེད་ཕྱིར་
རྟོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་བསྟན་ཏོ། །

།གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟམ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཞུང་གྲུང་འགའ་བའི་སྐོར་བཅས་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་མ་
དམིགས་པའི་རྟམ་ལ་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་དགག་རྟམ་ལ་
དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མི་སྣང་བའི་མ་དམིགས་པའི་རྟམ་
ལ་དག་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟམ་ལ་དག་གཉིས་
ལས། །དང་པོ་ལའང་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་མདོ་བསྟན་ལས་གསུང་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

དང་པོ་མི་སྣང་བའི་མ་དམིགས་པའི་རྟམ་སྐྱེར་ནི། མདུན་གྱི་
གཞི་འདིར་ཚོས་ཅན། འག་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་
ངོར། འག་ཟ་ཡོད་མེད་གང་རུང་མ་ངེས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་མི་སྣང་བས་མ་

དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཡང་ན། ལ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་དོར།
 མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཚོས་ཅན། ལ་ཟ་ཡོད་དེས་མ་ཡིན་ཏེ། ལ་
 ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་པའང་གསུངས།
 མི་སྣང་བའི་མ་དམིགས་པའི་དགག་རྟལ་ས་ཡང་དག་ཚོས་ཅན།
 རྟལ་ས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅེས་གྱིས་སྟོག་སྟབ་
 སྟབ་པ་དང་། རྒྱང་འཕེན་པས། རྒྱེ་བ་སྟེ་ཕྱི་དང་། དེ་གཉིས་གྱི་
 བར་གྱི་བར་དོའི་ལུས་དང་། དག་སྐྱབ་བ་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་གཞི་
 མཐུན་དབང་མངོན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མེད་པར་འདོད་པ་
 དང་། དཔྱོད་པ་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དབང་མངོན་གྱིས་མ་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མེད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་
 ཏེ། དེས་དགག་བྱ་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐ་སྣང་དོན་མཐུན་འགོག་བྱས་
 རྒྱང་མེད་དེས་སུ་བསྐྱབ་མི་བྱས་ཏེ། དེས་དགག་བྱ་དེ་གང་ཟག་
 དེ་ལ་བསྐྱལ་དོན་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྟོགས་ཚོས་

མཛོད་སྐྱོད་གྱིས་ངེས། ལྷན་འབྲེལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ།

།གཉིས་པ་མཛོད་སྐྱོད་ལས་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི།

དེ་མཛོད་ལས་གསུངས་ཏེ། མཛོད་ལས།

ངའམ་ང་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཚོད་བཟུང་གི་གཞན་གང་ཟག་
གིས་གང་ཟག་གི་ཚོད་གཟུང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། བཟུང་ན་ཉམས་
བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་རང་གིས་གཉིང་མ་དཔོག་པ་ཅམ་རྒྱ་མཚན་
དུ་བྱས་ཏེ། ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་མི་བྱུང་བར་
གསུངས་སོ།།

རྣམ་འབྲེལ་ལས།

ཚོད་མ་རྣམས་ནི་མི་འདུག་པ། །མེད་ལ་མི་འདུག་འབྲས་བུ་
ཅན། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་མི་སྤང་བའི་མ་དམིགས་པའི་རྟམ་
ཡང་དག་འདི་བསྐྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་སྤང་བྱུང་མ་དམིགས་པའི་རྟམ་ཡང་དག་ལ་ནང་
གསེས་སུ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟམ་

ཡང་དག་དང་། འགལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་དགག་རྟུགས་ཡང་དག་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་མ་
དམིགས་པ་དང་། རྩལ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། དངོས་འབྲས་མ་
དམིགས་པའི་རྟུགས་སྣོད་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།

བྱམ་པས་དག་པའི་ས་སྤྱོད་མཚོས་ཅན། བྱམ་པ་མེད་
དེ། བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་
སྤྱོད་མཚོས་མངོན་སྲུང་གྱིས་ངེས། རྩལ་འབྲེལ་སྤྱོད་པ་བདག་
གཅིག་འབྲེལ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟུགས་ཡང་དག་ཚོས་
ཅན། གངས་ཅན་པས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པར་འདོད་པ་དང་།
བྱེ་བྲག་པས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་
གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་མེད་པ་ངེས་པ་
བསྟན་པའི་སྤྱིར། འདི་སྤྱིར་རྒྱལ་བས་དོན་སྤྱོད་མཚོང་ཡང་བདེ་བར་
པར་མི་རུས་པའི་རྒྱལ་བ་ཤིན་ཏུ་རྣོངས་པའི་ངོར་བཀོད་པ་ཡིན།
རྟུགས་འདི་བཀོད་ཚོད་ལ་དགག་རྟུགས་ཡིན་ཀྱང་མཐར་རང་བཞིན་

ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ། འདི་བུམ་པ་མེད་ངེས་པའི་དོན་
ལྷོག་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པས་གྲུབ་ཀྱང་བུམ་པ་མེད་
ངེས་ཀྱི་བདུ་སྐྱེད་མི་ཤེས་པ་ལ་དེའི་བདུ་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པས་ཐ་སྐྱད་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་ནི།

མེ་མེད་མཚན་མེད་རྒྱ་མཚོར་ཚོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མ་
དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། ལྷོགས་ཚོས་པལ་ཚར་
མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས། ཐ་སྐྱད་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་ཀྱི་རྟམ་ལ་
བརྟེན་པའི་རྗེས་དབག་གིས་ཀྱང་གྲུབ། རྩལ་འབྲེལ་རྟམ་ལོག་
དང་ཚོས་ལོག་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལོ། །རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་དགག་
རྟམ་ཡང་དག་ཚོས་ཅན། རྫོང་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་
སྤྱུག་བདེན་སྤོང་བ་ལ་དེའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་སྤང་དགོས་པར་ཤེས་
པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དགག་རྟུགས་ཡང་དག་ནི།
ཤིང་གི་དབེན་པའི་བྲག་རྫོང་མཐུག་པོ་ན་ཚོས་ཅན། ལ་པ་མེད་
དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། **དབུ་མ་རྒྱན་ལས།**

བདག་དང་གཞན་སྤྲུལ་དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་ཏུ་ན་
གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་
མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་
གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པའང་རྟུགས་རྫོང་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་
པའི་དགག་རྟུགས་ཡང་དག་འདི་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་། ཚིག་རྐང་དང་པོས་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་བསྟན། རྐང་
པ་བཞི་པའི་ཕྱེད་སྒྲ་མས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་བསྟན། ཚིག་རྐང་བར་
པ་གཉིས་ཀྱིས་གཏུན་ཚིགས་སམ་རྟུགས་བསྟན། རྐང་པ་བཞི་པའི་
ཕྱེད་ཕྱི་མས་རྟུགས་ཚོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་བསྟན་
པ་སྟེ། བདག་རང་སྡེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་། གཞན་ཕྱི་རོལ་
པའི་བྱུང་མཐའ་སྤྲོ་བ་དག་གིས་སྤྲུལ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་

ཅན། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ན་ཞེས་དགག་གྱུ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་
པར་སྐྱར་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་
དང་། བདེན་པའི་དུ་མ་དང་བུལ་བའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། མེ་མོང་དུ་
ཤར་བའི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ཡིན་ལོ།།

རྟམ་མ་འཇམ་དགག་གྱུ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ལ། བདེན་གྲུབ་ཅེས་པ་
ནི་རྒྱ་རྒྱུན་སོགས་ཚེས་གཞན་གང་ལའང་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རང་
དབང་ཚུགས་སུ་བྱུང་བའི་ཚེས་ཤིག་ལ་བྱེད་དགོས་ལ་དེ་འདྲ་
བ་ནི་ཤེས་གྱུ་ལ་མི་སྤྱིད་པ་རི་བོང་རྩ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། བདེན་གྲུབ་
མེད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་དུ་འཇོག་པའི་སློབ་སྦྱོར་སྤྱིས་དང་ཀུན་བཏགས་
གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་དང་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་
ལ་ཡོད་པས་དེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེའང་བདེན་གྲུབ་གཅིག་
གལ་ཏེ་ཡོད་སྤྱིད་ན། གཅིག་བདེན་ནམ། དུ་མར་བདེན་པ་ཞིག་
ཡོད་དགོས་ལ། དེས་ན་བདེན་གྲུབ་ཁྲུབ་གྱུ་དང་། གཅིག་བདེན་
དང་། དུ་མར་བདེན་པ་ཁྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་རྟམ་མ་གཅིག་བདེན་དང་

དུ་མར་བདེན་པ་མེད་པ་ནི་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟུགས་དེས་བྱུང་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་ཡིན།
 རྟུགས་སྐྱོར་འདི་བུམ་པ་བདེན་མེད་གྱི་དོན་ཉ་གོ་ཡང་དེ་ལ་བདེན་
 མེད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟོན་དམ་བཅད་སྐྱོར་མི་ཤེས་པའི་ངོར་བདེན་མེད་གྱི་
 ཐ་སྟོན་བསྐྱབ་པ་དང་། བུམ་པ་བདེན་མེད་གྱི་དོན་ཉ་མ་གོ་བའི་ངོར་
 བདེན་མེད་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ཀར་རུང་བར་གསུངས་པ་དང་།
 ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གཏམ་ཚིགས་རང་རྒྱུད་དུ་འགོད་
 པའི་ཚེ། དབང་བྱུག་རྟུག་པ་སོགས་ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་
 མེད་དེ། ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟུགས་ལྟར་སྐྱང་
 གསུངས་པ་བསྐྱབ་རྟུགས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་དགག་རྟུགས་ལ་
 ཚོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་ཀྱང་རུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཏམ་ཚིགས་འདི་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀོད་ན་བདེན་པའི་གཅིག་
 བྲལ་དང་དུ་བྲལ་པ་རོལ་རོས་ཁས་སྐྱངས་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ།
 པ་རོལ་རོས་དུ་མ་ཁས་སྐྱངས་ན་གཅིག་བདེན་མི་འགྲུབ། གཅིག་

བདེན་མ་འགྲུབ་པས་དུ་མར་བདེན་པ་ཁེགས་པས་འོས་མེད་གྱི་
 རིགས་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་
 དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ངེས་པའི་གནད་དང་། གཅིག་དང་དུ་མར་
 བདེན་པ་མེད་ན་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་ངེས་པ་ཁྲུབ་པ་ངེས་པའི་
 གནད་དང་། རྩམ་པ་སོགས་ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་རྟུགས་གྱིས་གཅིག་
 བདེན་མེད་པར་ངེས་པ་གཅིག་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་དང་། གཅིག་
 བདེན་མེད་ན་དུ་མར་བདེན་པ་མེད་པར་ངེས་པ་དུ་བྲལ་ངེས་པའི་
 གནད་བཞི་ཚང་དགོས་པ་ཡིན་ལ། གནད་བཞི་པོ་དེའི་དོན་ཟབ་ཅིང་
 སྤ་ལ་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པས་ཇི་བཞིན་བཤད་རུས་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །དབྱུང་པའི་ས་བོན་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་པས་
 དབྱུ་ཚང་གི་གཞུང་རྒྱ་ཆེ་དག་ལས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་གཞན་ཡང་
 བདེན་གྲུབ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། བདག་སྐྱེ་དང་། གཞན་སྐྱེ་དང་།
 བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། གཉིས་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་
 བཞི་གང་རུང་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་དག་མེད་པས་བདེན་པའི་

སྐྱེ་བ་མེད་པར་གྲུབ་པ་རྗེ་རྗེ་གཞེགས་མའི་རིགས་པའང་ཁྱབ་བྱེད་
 མ་དམིགས་པའི་རྟུགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱེ་བཞིན་སྐྱེ་
 འགོག་གི་རིགས་པའང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟུགས་ལ་བརྟེན་
 པ་ཡིན་ལ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་བདེན་མེད་དམ་སྐྱེ་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་རིགས་པ་
 རྟུགས་སྐྱོར་འདི་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་འདུག་པས་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་
 ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་སྐྱོགས་ཚོས་
 དེས་ཚུལ་གོང་གི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟུགས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་འབྲ།
 ཁྱབ་འབྲེལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱབ་པ་འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྤངས་ན་འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་སྤང་
 བར་འགྱུར་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་དགག་རྟུགས་ཡང་དག་ནི།
 དུ་བས་དབེན་པའི་རྗེ་གསལ་བསྐྱོར་ན་ཚོས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་

གཉིས་པ་འགའ་ལྷོ་དམིགས་པའི་རྟུགས་ཡང་དག་ལ། དབྱེ་ན་
གཉིས་ཡོད་དེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སན་
ཚུན་སྤངས་འགའ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་བརྟེན་གཉིས་
ཡོད་དེ། འགའ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟུགས་སྐྱོར་བཞི།
འགའ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟུགས་སྐྱོར་བཞི། འགའ་བའི་
འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟུགས་སྐྱོར་བཞི་སྟེ་བརྟེན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་^(ལས།)བཞི་^(ལས།) དང་པོ་རང་བཞིན་དང་འགའ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་^(ལྟེ།)

མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་འབྲས་བུ་ལོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞི་འདིར་ཚོས་
ཅན། གང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་འབྲས་བུ་ལོན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགའ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་
རྟུགས་སྐྱོར་དང་།

^(གཉིས་པ་རྒྱ་དང་འགའ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ལྟེ།)

མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་འབྲས་བུ་ལོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞི་འདིར་ཚོས་
ཅན། གང་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་

ཆེན་པོས་ཁྲབ་པའི་སྲིད། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་
རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཉགས་སྦྱོར།

༼གསུམ་པ་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ནི༽

མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་འོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞི་འདིར་ཚོས་
ཅན། གང་འབྲས་སྦྱ་ལོང་བྱེད་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་
འོན་པའི་སྲིད། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་
བཞིན་དམིགས་པའི་ཉགས་སྦྱོར་དང་།

༼བཞི་པ་ཁྲབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ནི༽

ཡང་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་འོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞི་
འདིར་ཚོས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་
པའི་སྲིད་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཁྲབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་
དམིགས་པའི་ཉགས་སྦྱོར་བཞིན་།

གཉིས་པ་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་སྐྱོར་བཞི་

༼ལས༽ དང་པོ་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ཞི༽

དུ་བ་འགྲུ་ཏུ་འཕྱུར་བས་ཞེན་པའི་ས་སྤྱོགས་ན་ཚོས་ཅན། གྲང་
བའི་རེག་པ་མེད་དེ། དུ་བ་འགྲུ་ཏུ་འཕྱུར་བས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཀོད་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་
རྟགས་སྐྱོར་དང་།

༼གཉིས་པ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ཞི༽

དུ་བ་འགྲུ་ཏུ་འཕྱུར་བ་དང་ལྡན་པའི་ས་སྤྱོགས་ན་ཚོས་ཅན།
གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་ལུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། དུ་བ་འགྲུ་
ཏུ་འཕྱུར་བས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། རྒྱ་དང་འགལ་
བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་སྐྱོར་དང་།

༼གསུམ་པ་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ཞི༽

དུ་བ་འགྲུ་ཏུ་འཕྱུར་བ་དང་ལྡན་པའི་ས་སྤྱོགས་ན་ཚོས་ཅན།
གྲང་འབྲས་སྐྱ་ལོང་བྱེད་མེད་དེ། དུ་བ་འགྲུ་ཏུ་འཕྱུར་བས་ཁྲུབ་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་
དམིགས་པའི་རྟམ་འཛིན་སྐྱོར་དང་།

།བཞི་བ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ནི།

དུ་བ་བྲག་ཏུ་འཕྱུར་བ་དང་ལྡན་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་ཚོས་ཅན། ཁ་
བའི་རེག་པ་མེད་དེ། དུ་བ་བྲག་ཏུ་འཕྱུར་བས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཁྲབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་
རྟམ་འཛིན་སྐྱོར་དང་བཞི་པོ།

གསུམ་པ་འགལ་བའི་ཁྲབ་བྱ་དམིགས་པའི་རྟམ་འཛིན་སྐྱོར་བཞི་

།ལྷ་མོ། དང་མོ་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྲབ་བྱ་དམིགས་པ་འཛིན་

ཅན་དན་གྱི་མེས་ཁྲབ་པར་ལོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞི་འདིར་ཚོས་
ཅན། གང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། ཅན་དན་གྱི་མེས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྲབ་བྱ་དམིགས་པའི་
རྟམ་འཛིན་སྐྱོར་དང་།

རྟམ་སྐྱོར་བཞི་སྟེ་བརྟམ་གཉིས་སོ།།

མའི་རྟམ་བྱུང་ཤིང་རྟམ་སྐྱོར་བཞི་དེ་ནས་གང་བའི་རེག་པ་སོགས་
བཞི་འགོག་མི་བྱས་པ་ཡིན་ཅོ། །སྐྱོགས་ཚོས་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས།
བྱུང་འབྲེལ་ལྟར་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལ་
བརྟམ་སྐྱོར་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟམ་པའི་འགལ་ལྷན་དམིགས་
པའི་རྟམ་སྐྱོར་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་རོལ་བས་གཙོ་བོ་དང་དབང་སྐྱོག་
སོགས་རྟམ་དངོས་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟམ་གི་གཉིན་བོ་
དང་། བདག་འཛིན་བྱུང་འབྲེལ་དུ་སྤངས་པ་ལ་བདག་མེད་རྟམ་སྐྱོར་
པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པ་ལས་གཉིན་བོ་གཞན་མེད་པར་ཤེས་པའི་
ཚེད་ཡིན་པའི་སྐྱེར་རོ།།

གཉིས་པ་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟམ་པའི་འགལ་ལྷན་
དམིགས་པའི་རྟམ་སྐྱོར་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། །རྟམ་སྐྱོར་བྱུང་འགལ་
དམིགས་ལོ།

སྐྱོར་ཚོས་ཅན། རྟམ་དངོས་གྱིས་སྐྱོར་སྟེ། བྱུང་པའི་སྐྱེར་ཞེས་

བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གཉིས་པ་ཚོད་མས་གཞོན་འགལ་དམིགས་པ་ཞི།

སྐྱ་བུས་པ་ཚོས་ཅན། འདིག་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་མི་དགོས་ཏེ།
འདུས་བུས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་མར་
མའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ།།

རྟུགས་སྟོར་སྒྲ་མའི་སྟོགས་ཚོས་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས། སྲི་མའི་
སྟོགས་ཚོས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ། སྲུབ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་
སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མཐར་སྲུབ་འབྲེལ་བདག་གཅིག་
འབྲེལ། དབྱེ་ན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་གསུངས། དགོས་པ་ནི་བུས་
རྟུགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་སྲུབ་བའི་ཆེད་ཡིན་
ནོ། །སྤང་བུང་མ་དམིགས་པའི་རྟུགས་སྟོར་དེ་དག

རྣམ་འབྲེལ་ལས།

གཏན་ཚིགས་བྱེ་བྲག་ལ་སྟོས་ནས། །འགལ་ཞིག་མེད་ཤེས་
འབྲས་བུ་ཅན། །འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །རྒྱ་དང་ངོ་

ཡིན་པ་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་བྱེད་དངོས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད།
ཚོས་གང་ཞིག་ཚོས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་བརྟུན་ནས་གཞོན་བྱེད་
བརྟུན་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད།

དགོ་ལྡན་པ་སོགས་ཀྱིས། ཐ་དད་གང་ཞིག་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་
པའི་ཚོས་འགལ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་ཀྱང་། ལྷ་མ་མི་པམ་པས་
བསྐྱུས་ཚན་དུ། དེ་ལ་རིགས་པས་གཞོན་བྱེད་བཏང་བ་ནི། ས་སྐྱུག་
གཉིས་ཚོས་ཅན། འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་གང་ཞིག་གཞི་
མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ས་སྐྱུག་
གཉིས་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྲིད། མ་ཁྲབ་ན་ས་སྐྱུག་གཉིས་
འགལ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་།

ཡང་བྱས་མི་རྟམ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཅན། འགལ་བ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཐ་དད་གང་ཞིག་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་
སྲིད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྲིད། མ་
ཁྲབ་ན་བྱས་མི་རྟམ་འགལ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཐལ་བའམ།

གཞི་གྲུབ་ན་འཇམ་ལྷ་མ་གཞག་ལ་ཡིན་པའི་ཐལ་བ་སོགས་བཏང་རུང་།
དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྟན་ཟེན་པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟམ་མ་
གསུམ་པོ་དེ་དེ་ལའང་དབྱེ་ན།

འབྲས་རྟམ་མ་གཞི་ལོང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟམ་མ་ལ་གཉིས།
མ་དམིགས་པའི་རྟམ་མ་ལ། མི་སྣང་བས་མ་དམིགས་པ་དང་སྣང་
རུང་མ་དམིགས་པ་གཉིས། འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པ་ལ། རང་བཞིན་
མ་དམིགས་པ། རྒྱ་མ་དམིགས་པ། འབྲེལ་བྱེད་མ་དམིགས་པ། དེོས་
འབྲས་མ་དམིགས་པ་བཞི་དང་། འགལ་ལྷ་དམིགས་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་
མི་གནས་འགལ་ལ་བཞེན་པའི་རྟམ་མ་སྟོར་བཅུ་གཉིས། བཅ་ཚུན་
སྤངས་འགལ་ལ་བཞེན་པའི་རྟམ་མ་སྟོར་འབྲེལ་བྱེད་འགལ་དམིགས་
དང་ཚང་མས་གཞོན་འགལ་གཉིས་བཅས་མ་དམིགས་པའི་རྟམ་མ་
སྟོར་བཅུ་དགུ་དབྱེ་བ་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་སྟོར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་སྟོར་བཅུ་ལོང་བ་
ལས། དབྱེ་སྟོར་དང་པོ་སྟོར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྟོར་སྟོར་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ།

བྱམ་པ་མེད་དེ། བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་
བྱ་གཉིས་སོ།།

རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག རང་གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཚོལ་
བས་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་འགོད་བསྐྱབ་གྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་
བར་མ་ངེས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཕྲན་གྱི་ལ་ལ་ཚོས་ཅན།
མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་
རྟགས་ཡང་དག་དུང་སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་
བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེ་
མེད་མཚན་དུས་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ན་ཚོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་སོ།།

གསུམ་པ་སྐྱབ་བྱེད་རྟགས་གྱི་སློབ་པ་དབྱེ་བ་ལ།

དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་གི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཡིད་

ཆེས་ཆེས་དཔག་གི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གྲགས་པའི་ཆེས་
དཔག་གི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གསུམ་མོ། །དངོས་སྟོབས་ཆེས་
དཔག་གི་རྟགས་སམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
དག་ཅི་གོང་དུ་བསྟན་ཟེན་པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
ཚིགས་གསུམ་པོའོ།།

རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སློག་གྱུར་བསྐྱབ་པ་ལ་
ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་འབྲས་རྟགས་གང་ཞིག་ལྷང་ཚིག་རྟགས་སུ་
སོང་བ་ཡིད་ཆེས་ཆེས་དཔག་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།
མཚན་གཞི་ནི། བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཚོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་དོན་
རྟགས་པའི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་
པའི་ལྷང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ།།

དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་ནི། མངོན་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་མངོན་
སུམ་ཚད་མས་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། སློག་གྱུར་གྱི་གཙོ་བོ་འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཆེས་དཔག་གིས་གཞོད་པ་

མེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སློབ་གྲུར་སྟོན་པ་ལ་རང་ཚིག་དངོས་ཤུགས་དང་།
ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་པ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གནད་གྱིས་མདོ་ལས།

དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་གྱིས། །བསྐྱེད་བཅད་
བདར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་
བཀའ། །སྤང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཤིན་སློབ་གི་དོན་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དབག་གིས་སྟོན་དགོས་
བའང་། མགོན་པོ་བྱམས་པས།

རི་ལྟར་སློབ་སློབ་འོར་བུ་ཉི་ལྔ་ལ། །བརྟེན་ནས་མིག་དང་
ལྡན་པས་བལྟ་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཚོས་སློབས་རྗེ་མེད་འོད་
མཛད་པ། །ལུབ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་བཤམ། །ཅེས་
གསུངས་སོ།།

གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་གྲགས་པ་ལ། གྲགས་
པ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། གྲགས་པ་བཏགས་པ་བ་གཉེས་མཚན་ཉིད་

བདུན་པ་རྟམ་པ་སྲུ་དགོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

མེད་དགག་རྟམ་པ་སྲུ་སོང་བ་འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པའི་གཏུན་
ཚིགས་དང་། མ་ཡིན་དགག་རྟམ་པ་སྲུ་སོང་བ་འགལ་ལྷ་དམིགས་
པའི་གཏུན་ཚིགས་དང་འབྲས་རང་གི་གཏུན་ཚིགས་རྣམས་སོ།།

བརྒྱད་པ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྟམ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལྟ་བུ་
ཡིན་འགོད་དང་། བར་སྐྱང་གི་དུ་བ་སྲོ་ལོང་ལོ་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱ་
མེ་སྲ་མ་སྲོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལྟ་བུ་ཡིན་
བསྐྱབ་དང་། སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྟམ་སྟེ། ཡོད་པའི་བྱིར་ལྟ་བུ་ཡོད་
འགོད་དང་། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་
བྱིར་ལྟ་བུ་ཡོད་བསྐྱབ་སོ།།

དགུ་པ་ཚོལ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

སྲ་ཚོལ་གྱིས་བྱི་ཚོལ་གྱི་དོར་མ་བཀོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་
པའི་གཏུན་ཚིགས་རང་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟམ་པ་ཡང་དག་གི་མཚན་

ཉིད། དུ་བ་སྐོ་བུར་བའི་རྟུགས་ལས་མེ་དེ་མ་ཐག་ཡོད་པར་རྟུགས་
པར་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དུ་བ་ལྟ་བུའོ།།

སྐྱ་ཚོལ་གྱིས་སྐྱ་ཚོལ་གྱི་ངོར་བཀོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་
གཏུན་ཚིགས་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟུགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
ཉིད། མཚན་གཞི། སྐྱ་ཚོལ་རྣམ་དག་གིས། སྐྱ་ཚོལ་རྣམ་དག་གི་
ངོར། སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་
ཆེ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བཅུ་བ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན།

དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཡང་དག་ སྐྱ་ཚོས་ཅན།
མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ།།
བརྗོད་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་གཏུན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱུང་
བ་ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་
ཏེ། རྐྱེན་ལ་རྐྱེས་ནས་རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ།། ཚོས་བརྗོད་པའི་སྐོ་ནས་གཏུན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ།

སྐྱེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐོར་ནས་གཏན་ཆེགས་ཡང་
དག་ཏུ་འགྱུར་བ། མི་རྟག་པའི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་དག་གིས་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གསུམ་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་
པ་སོང་ནས།

༄ ད་ནི་རྟགས་ལྟར་སྤང་འཆད་པ་ལ་ །མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
མཚན་ཉིད་ནི། །

ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་གཏན་ཆེགས་རྟགས་ལྟར་སྤང་གི་
མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་།
འགལ་བའི་གཏན་ཆེགས་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་ །འང་མཚན་ཉིད་དང་
དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། །

སྤྱི་གསལ་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྤང་གི་མཚན་ཉིད།

འགྲིས་པ། རྟམ་པ་རྟམ་པ་གསལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྟམ་པ་རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་
དང། རྟམ་པ་རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་དང། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་དང།
གསལ་སྤྱོད། རྟམ་པ་རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ལའང། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ་
རྟམ་པ་རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་དང། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ་རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་
པ་དང། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ་རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ལའང། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ་

བདག་ཚེས་ཅན། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ལྟོས་ཏེ། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ་
ཞེས་བཞུགས་པ་ལྟོས་ཏེ་རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ལྟོས་ཏེ། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ་
མ་གྲུབ་པ་དང། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ།

ལང་པ་ལྟོས་ཏེ། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ།
བཞུགས་པ་ལྟོས་ཏེ། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ།
གསལ་སྤྱོད།

གསལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ལའང། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ།

པ་ལའང། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ལྟོས་ཏེ།

རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ། རྟམ་པ་ལྟོས་ཏེ།

གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའམ། རི་བོང་གི་རྣམ་ཐུག་
པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཉགས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང་།

།གཉིས་པའི་འདོད་དང་མ་འབྲེལ་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི། །

ཡང་། སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་ཉགས་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བུ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་འདོད་དང་མ་འབྲེལ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་།

།གསུམ་པ། །ལྷོག་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་། །ལ་གསུམ་པའམ། དང་པོ་གཞི་ཉགས་ཐ་དད་

མེད་ནས་མ་གྲུབ་ནི། །

སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་ཉགས་སྟེ། སྐྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་
བུ་གཞི་ཉགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་།

གཉིས་པ་ཚོས་ཉགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི།

སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་ཉགས་སྟེ། མི་ཉགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་
པ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཉགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་།

གཉིས་པ་གཞི་ཚོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི།

སྐྱ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་ཡིན་ཏེ། མི་ཉགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་གཞི་

ཚོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་རེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལའང་། རྟམ་ཚོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རེགས་སྤྱི་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་དང་། ཚོགས་སྤྱི་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ལྡོག་ཤིང་ཚོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཉལ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཉལ་བའི་དོན་ལོ་མ་འཇུགས་པ་ལ་བྱེད་ན་ཚོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པའམ། གཉིད་ལོག་པ་ལ་བྱེད་ན་རྟམ་གྱི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པའམ། གྲུབ་མཐའ་ལ་སྟོས་ན་བྱི་རྒྱུ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ།།

ཡང་། སྤྱི་ཚོས་ཅན། མི་རྟམ་སྟེ། ཚོས་བྱུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་ན་ཚོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། འདི་རྒྱུ་བའི་ཞེ་འདོད་མ་ཡིན་པས་གོང་དང་མི་འདྲ་བས་སྤྱི་རེ་དང་ལྡན་

བ་མ་ཡིན་ཞེས་བཤང་ཡོད།

གཉིས་པ་ཚོགས་སྤྱི་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ལ།

ཚུལ་གསུམ་ཚོས་ཅན། གཏལ་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། འདིས་
གཏལ་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན་བྱས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན་
ཚུལ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་ཡང་རྒྱལ་བའི་ཞེ་འདོད་
མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་འདོད་མཁལ་ཡོད།

གཉིས་པ་རྟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཚོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པ་
ལའང་རིགས་སྤྱི་རྟུགས་སུ་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་སྤྱི་རྟུགས་སུ་
བྱས་པའི་ཚེ་མཚུངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་(ལའང་གཉིས་ལས། དང་པོ་)
མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པ་ནི།

སྐྱེ་ཅམ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་རྟུག་པ་རྟུགས་སུ་བཀོད་ན་མ་
གྲུབ་པ་བཞིན། རྟུག་པ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་བྱས་པ་རྟུགས་སུ་
བཀོད་ན་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ་འདི་སྐྱོན་ཅན་ལོ།

གཉེས་པ། བྱུང་བར་མཚུངས་པ་ནི།

སྐྱ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་བྱས་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་ན་སྐྱའི་
བྱས་པ་བྱུང། སྐྱ་མ་ཡིན་གྱི་བྱས་པ་མ་བྱུང་ཡང་བྱས་པ་ཅམ་བྱུང་
པས་མི་སྐྱོན་པ་བཞིན་ནོ།

གཉེས་པ་ཚོགས་སྡེ་ཉགས་སུ་བྱས་པའི་ཚེ་མ་བྱུང་བ་
མཚུངས་པ་ནི།

ཟླ་བ་གཉེས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་རྟོག་
བྲལ་མ་འཇུག་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ན་རྟོག་བྲལ་བྱུང་ཡང་
འཇུག་པ་མ་བྱུང་པས་ཡ་གྲལ་ལས་གཉེས་ཀའི་ཚོགས་པ་མ་
བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

སྐྱབས་འདེའི་ཚོགས་སྡེ་ཞེས་པ་སྡེའི་ཚོགས་སྡེ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚོས་དུ་མ་ཚོགས་པ་ཞེས་
ལ་འོས་བཟུང་དགོས། ། དེ་ལྟར་དོན་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་བྱུང་བ་དེ་དག་སྐྱོ་འཇུག་
བདེ་བར་བྱས་ནས་བཀོད་ན་བྱུག་ཡོད་དེ། ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མི་
སྲིད་ནས་མ་བྱུང་བ་དེ་རྗེས་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་སྐྱ་བུ་དང་། ཉགས་
གྱི་ངོ་བོ་མི་སྲིད་ནས་མ་བྱུང་བ་དེ་རྗེས་ཉགས་སུ་བྱས་པ་སྐྱེ་སྐྱེས་བུ་

འདི་ཚོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་རྣམས་སྤྱག་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ།།

ཉལས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་མེ་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པ། སྤྱ་ཚོས་
ཅན། མི་ཉལ་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་ལྟ་
བུའོ། །ཉལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཚོས་ཅན་ལ་མེ་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་
པ། ལྷོན་ཤིང་སེམས་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལོ་མ་འཁྲུམས་པ་ཉལས་
སྤྱ་བའོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚོས་ཅན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཉལས་ལ་མེ་སྲིད་
ནས་མ་གྲུབ་པ། ལྷ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། མངོན་
སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཉལ་བྲལ་མ་འཁྲུམས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བའོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱོད་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་བོང་
དུ་བའོད་ཟིན་པ་རྣམས་སོ།།

གཉིས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་གསུམ། ཚོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་
ནས་མ་གྲུབ་པ། ཉལས་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་ནས་མ་གྲུབ་པ། ཉལས་ཚོས་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་ནས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ངེས་རྒྱུ་མེད་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི།

ལ་ཟེའི་བུམ་པ་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་དང་།

གཉིས་པ་ངེས་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི།

འོར་བུའམ་སྒྲོན་མེར་མ་ངེས་པ་ན་འོར་བུ་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་
པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟམ་ཚོས་གང་བཞོད་ཀྱང་འབྲེལ།

གཉིས་པ་རྟམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལའང་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ངེས་རྒྱུ་མེད་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི།

བུམ་པ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གཉིས་པ་ངེས་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི།

དུ་བ་དང་རྒྱུངས་པ་གང་རྒྱུང་མ་ངེས་པའི་ཚོ། སྐྱེ་རྣམས་དང་
ལྡན་པའི་ལ་ལ་ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཞོད་པ་ལྟ་བུའོ།

གསུམ་པ་རྟམ་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་

ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ངེས་རུང་མེད་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི།

སྒྲིབ་གྱི་དགོང་བ་ཚོས་ཅན། ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་
བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་བ་ལྟ་བུ་དང་།

གཉིས་པ་ངེས་རུང་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི།

དེ་སྐུལ་གསུམ་གྱི་དབུས་མར་ཚོས་ཅན། མ་བྱུ་ཡོད་དེ། མ་བྱུའི་
རྒྱ་བསྐྱབས་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་བ་ལྟ་བུ་ལོ།

གསུམ་པ་རྒྱལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་སྒྲིབ་རྒྱལ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་བ་ནི།

གྲངས་ཅན་པས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་བའི་ངོར། རྒྱུ་དང་བདེ་
བ་ཚོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འཇིག་ཅན་ཡིན་བའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་གཞུགས་སོགས་དེ་ཅུམ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཀོད་བ་ལྟ་བུ་ལོ།

གཉིས་པ་ཕྱི་རྒྱལ་གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་བ་ནི།

གཅེར་བུ་པས། སངས་རྒྱས་བའི་ངོར། རྒྱུ་འཇིག་ཚོས་ཅན།
སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བ་བཟུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་

བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཡང་འཆི་བའི་དོན་ཆེ་དང་སློག་འདོར་བ་ལ་བྱེད་
 བ་རྟམ་གྱི་དོ་བོ་མ་གྲུབ། གྲུབ་མཐའ་ལ་ལྟོས་ན་ཕྱི་ཚོལ་སངས་
 རྒྱས་བ་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །མ་གྲུབ་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱུ་བ། དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དབྱེ་བའི་དུག་སློ་དོར་
 མ་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ་ལས་དབྱེ་བའི་དུག་སླེ་བཅུ་གཉིས་སུ་འདུས་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་སློགས་ཀྱི་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་
 སློན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ་རྣམས་ནི་རྟམ་གྱི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་འདུས།
 གྲུབ་མཐའ་ལ་ལྟོས་པའི་སློན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ་རྣམས་ཚོས་ཅན་ནམ་
 རྟམ་གྱི་དོར་མ་གྲུབ་པར་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

།གཉིས་པ་མ་དེས་པ་ལའང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། །

གང་ལ་རྟམ་སུ་སོང་བའི་ཚོལ་བས་ཁྲུབ་པའི་ཚུལ་རྣལ་
 མ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་རུང་དུ་མ་དེས་པའི་སློགས་ཚོས་ཅན་གྱི་
 གཏུན་ཚིགས་མ་དེས་པའི་རྟམ་གྱི་མཚན་ཉིད།

བྱ་པ་རོལ་པོ་ཚོས་ཅན། གུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྐྱ་བའི་སྲིད།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ། མེད་ཀྱང་མི་འགལ་བ། ཁ་སྲིད་བལྟས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་
 འདི་ཚོས་ཅན། སྲོ་བསངས་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟས་བྱིན་གྱི་བུ་ཡིན་པའི་
 སྲིད། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འགལ་ཡང་མ་ངེས་བ། བྱས་པ་དང་རྟག་
 པ་འགལ་བར་མ་ངེས་པའི་རྒྱལ་བའི་ངོར། སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་
 རྟེ། བྱས་པའི་སྲིད། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྟག་ལྟན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག་གང་ལ་
 རྟགས་སུ་སོང་བའི་རྒྱལ་བས་མི་མཐུན་སྲོགས་ལ་མཐོང་མཐུན་
 སྲོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མཐུན་སྲོགས་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པ་
 འགལ་བའི་ལྟག་ལྟན་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དེ་ལ་དབྱེ་བ་མི་མཐུན་སྲོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། དག་
 སྐྱ་བའི་སྲིད་བྱ་པ་རོལ་པོ་ཚོས་ཅན། གུན་མཁྱེན་ཡིན་ཏེ། དག་
 སྐྱ་བའི་སྲིད། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མེད་ཀྱང་མི་འགལ་བ། ཁ་སྲིད་
 བལྟས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་འདི་ཚོས་ཅན། སྲོ་བསངས་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟས་

བྱིན་གྱི་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འགལ་ཡང་མ་ངེས་པ།
བྱས་པ་དང་ཉག་པ་འགལ་བར་མ་ངེས་པའི་རྣོལ་བའི་ངོར། ལྷ་
ཚོས་ཅན། ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

སྒྲིབ་མ་ངེས་པའི་ཉགས་ལ་ལྷག་ལྡན་དུ་འཛོག་པ་ནི། བསྐྱབ་
བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པས་ཡིན་ལ། འདིའི་ལྷག་ལྡན་
ནི་ཡང་དག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའོ།།

།གསུམ་པ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིག་ལ་འང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། །

སྤྱོད་པ་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག གང་ལ་ཉགས་
སྤྱོད་པའི་རྣོལ་བས་བྱབ་པའི་ཚུལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་འགལ་
བའི་ཉགས་གྱི་མཚན་ཉིད།

།གཉིས་པ། །དེ་ལ་དངོས་པོའི་སྐོ་ནས་དབྱེ། །བ་དང་སྐོར་བའི་སྐོ་ནས་དབྱེ། །བ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྐོ་ནས་

དབྱེ་བ་ཚས་གསུམ། དང་པོ་ལ་འང་གཉིས་ལས། དང་པོ། །རང་བཞིན་འགལ་བ་ནི།

སྤྱོད་པ་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

འགྲིམ་པ། འབྲས་བུ་འགལ་བ།

དྲུང་རྒྱ་ཚོས་ཅན། ཚོལ་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། འབྲས་བུ་
འགལ་བ་སོང་ལྟོལ། དྲུང་རྒྱ་ཚོས་པའི་ཉན་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ཚོས་
ཅན། རང་རྒྱ་རྒྱ་ཉག་པ་སྡོམ་དུ་སོང་སྟེ། ཚོལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཉན་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ།།

འགྲིམ་པ། སྤྱོད་པའི་སློབ་སྦྱོར་དབྱེ་བ་གསུམ་སྟེ།

དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན།
སྤྱང་བྱང་གི་བུམ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱང་བྱང་གི་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་ལྟ་བུ།

འགྲིམ་པ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་དབྱེ་བ། འགྲིམ་པ། དང་པོ་དངོས་སུ་

འགལ་བར་བརྗོད་པ།

མི་ཉག་པའི་རྒྱ་ཚོས་ཅན། ཉག་སྟེ། བུམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་ལྟ་བུ།

འགྲིམ་པ། འགྲིམ་པའི་འགལ་བར་བརྗོད་པ།

ཉག་པ་ཚོས་ཅན། བྱེད་པ་ལོ་ཡིན་ཏེ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་

དོན་བྱེད་ལུས་པས་སྟོང་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ།

།གཞུགས་པ། ཚེས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཀྱི་སྐོར་ནས་འགལ་བ་བརྗོད་པ།

མིག་སོགས་ཚེས་ཅན། དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བ་ལྟ་བུ།

།མིག་སོགས་ཀྱི། ཚེས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་ཀྱི་སྐོར་ནས་འགལ་བ་བརྗོད་པ།

གཞན་དོན་བྱེད་པའི་མིག་སོགས་ཚེས་ཅན། ཡོད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ།།

།གཞུགས་པ་གངས་པའི་དོན་དང་ཞུ་བའི་གཞན་བཤད་པ་གཉིས།།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་རྟགས་དེ་དག་བཞེད་ཚོད་ལ་བཞིར་གངས་པའི་རྟགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་སུ་མ་གྲུབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྒྲིང་། རྟགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པར་དེས་བ་རྟགས་ཡང་དག། འགོག་པར་དེས་བ་འགལ་པའི་རྟགས། གཉིས་ཀ་མ་དེས་པའི་རྟགས་ཉེ་བཞིའོ། །དེ་བཞི་ལ་རུས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། མ་གྲུབ་པས་ཚེས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཡང་བསྐྱེད་

མི་རུས། མ་ངེས་པས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད། འགལ་བས་མི་འདོད་པའི་ངེས་པ་
སྐྱེད། ཡང་དག་གིས་འདོད་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ།

། (ཁོང་གི་འཇམ་མཐོང་ལ་འདུག་པའི་ལུས་ལ་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོད་པའི་ལུས་ལ།)

སྐྱོད་པའི་རང་གིས་མཐོང་བའི་རྟུགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སྐྱབས་སུ
བབ་པའི་ཕྱི་རྟུགས་ལ་སྐྱོད་པའི་དང་བྱལ་བ་རྟུགས་པར་བྱེད་པའི་དག་
སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དག་སྐྱོར་ཚུལ་ལ། ཚོས་མཐུན་
སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དང་། ཚོས་མི་མཐུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་
ཡང་དག་གཉིས། དེ་ལས་དང་པོ་གང་དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་
ཁྱེད། དཔེར་ན་ཚང་མ་བཞིན། དུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་ཡང་དུ་བ་ཡོད་དོ་
ཞེས་དང་། གང་བྱས་ན་མི་རྟུགས་པས་ཁྱེད། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན།
སྐྱོད་པའི་དང་བྱལ་སོ་ཞེས་དང་། འིང་མེད་ན་ལ་པ་མེད་པས་ཁྱེད། དཔེར་
ན་འིང་མེད་པའི་ཐང་བཞིན། འིང་མེད་པའི་བྲག་རྫོང་ན་ཡང་འིང་
མེད་དོ་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཚོས་མི་མཐུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ གང་མེ་མེད་ན་དུ་བ་

མོ། །རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ནས་རིགས་མི་མཐུན་པ་
 ལས་ལྟོག་པ་ཆེག་རྒྱང་སྤང་བ་རིགས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། མཚན་
 གཞི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་གསལ་རྣམས་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་
 ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་སྐོ་བཏགས་ལྟ་བུ། སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་
 འཇུག་པའི་སྐོ་བཏགས་དོན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་བུམ་
 འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་དོན་གྱི་དོན་རང་མཚན་ཏུ་འཇུག་པའི་སྐོ་
 བཏགས་ལྟ་བུ། རུལ་ཇུས་ཏུ་མ་འདུས་པ་ལ་རགས་པར་སྤང་བའི་
 སྐོ་བཏགས་ཆོགས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་རུལ་ཇུས་
 བརྒྱད་འདུས་པ་ལ་བུམ་པར་སྤང་བའི་སྐོ་བཏགས་ལྟ་བུ། སྤྱི་དང་།
 སྤྱི་མཚན། གཞན་སེལ། ལྟོག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག

སྐྱོད་སྐྱོད་པ།

དོན་དམ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་དབྱིངས་ཆེན་པོ།
སྐྱོད་སྐྱོད་བསམ་མི་བྱུང་བའི་གནས་ལུགས་མཆོག།
རྟོགས་སྐྱོད་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་རིགས་ལམ་གྱིས།
མ་ཞོར་གཏན་འབེབས་ཐབས་མཁས་སྒོ་འདི་མཛད།

དེ་ཚུལ་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལཱ་ལཱ་བྱས་སྐྱོད།
ལཱ་ལཱ་རྟོགས་འཛིན་ལཱ་ལཱ་ལཱ་ལཱ་ཞི་བ་འཛོམས།
གངས་རིའི་ཁོང་འདིར་མི་པམ་འཇམ་དབྱིངས་ཞེས།
གཟུང་གནས་མཁས་ལ་ཉེ་སྤྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད།

དེ་ཡི་དགོངས་གནད་ཟབ་མོ་སྒྲོ་འབྲེད་པའི།།

ཐབས་འདི་འབད་པས་གྲིས་ན་དོན་ལྡན་གྱི།།

སྒྲོ་གསལ་རིགས་པར་སྐྱབ་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས།།

ངེས་གསང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལྷུང་ཅིག །

ཅེས་སྐྱེ་འགྲུར་བསྟན་པའི་འགྲུར་གནས་འོག་མིན་ཨོ་རྒྱན་སྤྱིན་
སྒོལ་གྱིང་གཉིས་པ་ངེས་དོན་ཚོས་གྱི་དགའ་ཚལ་གྱི་རིག་གཞུང་
སྒོལ་གཉེར་ཁང་གི་སྒོ་གསལ་རིགས་པར་སྐྱབ་པ་ནས་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་
བ་བཞིན་མདོ་ཁམས་རྫོགས་ཆེན་པའི་བཀའ་འབངས་ཚོས་སྐྱབ་
བ་ལྟའི་དགོ་སྒོར་ཐུབ་བསྟན་བཅོམ་འགྲུས་བཟང་པོས་གྲིས་པ་
འདིས་ཀྱང་མདོ་སྐབས་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་མཆོ་སྐྱེས་རྒྱལ་
བ་གཉིས་པའི་བཀའ་སྐྱབ་སེང་གའི་སྐྱེ་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་
ལྷུང་པའི་རྒྱུར་ལྷུང་ཅིག དགོའོ།། དགོའོ།། །།

པར་བྱང་སློན་ཚིག་

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་
 ལྷུས་དལ་འབབས་སྐྱང། །ཚིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་
 མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅེ་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱེན་བའི་ནམ་
 དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སློ་མོ་སློང་ཕྱག་བརྒྱ། །གངངས་ཉེ་
 ལྷུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །དེས་ལེགས་ཉོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་
 འོག།

། ཅེས་བའི་འདེད་དུས་ཡིད་སྐབ་ཀྱིས་ལྷུད་བརྒྱལས་བའི་སྐྱོ་ལོ་ཕྱི་ལྷོད་མི་བཟང་བས་གངས་རྒྱུངས་ཚོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱུང་བའི་བསྐྱེན་
 བ་མིན་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་སྐྱང་བ་ལྷང་འབང་བ་དེ་ནི་མིང་གི་རྣམས་ཅོམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས། ལྷོགས་དང་ལྷོགས་ནས་རྩལ་ལྷན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་
 བའི་གནོད་འཚེ་ལྷུའི་སྐྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སློ་ཀུན་ནས་ལྷ་བདོ་བའི་རྒྱད་ཚོགས་མཚོ་ལྷང་བརྗོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་།
 ལྱང་སྤོགས་འོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱེན་པའི་མེ་རློང་ཡང་ལྷང་བཞིན་གསོས་ཉེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་སྐྱོངས་འདིར་ཡང་བྱུང་བའི་བཞེད་དགོངས་ཀྱི་མ་མེད་
 བ་དར་རྒྱས་སུ་འབེལ་བ་དང་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སློན། རྣམ་འཛེན་ལྷུ་སྐྱོའི་རིང་ལུགས་སློ་ཀུན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་
 འཕྲལ་ལུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཉང་བསྐྱེན་བྱུ་བ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྐྱེན་དང་བསྐྱེན་འབྱུར་གང་ལ་འབང་སྐྱར་
 ཚོག་པའི་དག་བསྐྱེད་སློན་ཚིག་ཏུ། ལྷུའི་དགེ་སློང་ཚོས་སྐྱ་བར་གཤམ་དབང་སློ་བརྒྱུད་བསྐྱེན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའོ། །།

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྲུར་མེད་སློང་ནས། །འགག་མེད་ཐུགས་
 རྗེའི་རྩལ་ལས་སྤྱིང་རྗེའི་སྐྱར། །གང་འདུལ་གདུལ་བུའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་
 བའི། །སྤོགས་བཅུའི་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྐས་བཅས་དགོངས། །འཕགས་

བོད་མཁས་གྲུབ་བྲེ་བའི་གཞུང་གི་མངོན། །མི་ཉམས་འབེལ་བྱིར་འཕྲུལ་བར་
 གསར་སྐྱེན་གྱིས། །ལྷག་བསམ་དག་བས་སྲེལ་བའི་དགོ་བ་འདིས། །རྒྱལ་
 བསྟན་དམ་ཚོས་ལུང་རྟོགས་རྒྱས་བ་དང་། །བསྟན་འཛིན་དམ་བ་ཚམས་དང་
 འདུས་བའི་སྟེ། །སྟོམ་གསུམ་འཛིན་བས་ས་ཚེན་ཡོངས་གང་སྟེ། །འབྲུལ་རྟོག་
 ཞགས་བས་བཅེངས་བའི་མཁའ་ཁྲུབ་འགོ། །གཉིས་འཛིན་བ་བའི་ཚོགས་
 ལས་རབ་གྲོལ་ནས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མངོན་གྱུར་
 ཉེ། །གདོད་མའི་གཞི་ཡི་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ཤོག །

བསྐྱུལ་བའི་འོང་དབལ་སྐྱུལ་བའུ་ཚོར་བུས་སྟོན་པའོ།

རིག་པ་ལྷག་རོན་གྱི་སྐྱགས། འཇམ་དབལ་ཚ་རྒྱན། ལྷ་ར་ཐང་བཀའ་འཁྲུལ། རྒྱུད་ད་པ།